საქართველო

წელიწადი მეხუთე | პარასკევი, 22 მარტიამოგზისთვე 1919 წ. № 179 | ფასი 3 მან.

ხელის მოწერა მიიღება მხოლოდ სამი თვით და ეღირება 180 მან. თვეში (მხოლოდ ქალაქში) 60 მან. ცალკე № 3 მან. განცხადების ფასი სტრიქონი პეტიტისა— 2 მ. 50 კ ნისია განცხადებები 3 მ. სამგლოვიარო განცხადება თითოჯერ 60 მ. მისამართი გამოცვლა 10 მ. რედაქცია და კანტორა ღიაა დილის 9 საათ. ნაშ. 3 საათამდე.

მისამართი: თბილისი, სასახლის ქუჩა, № 5, ქართული ქარვასლა; ფოსტის ადრესი, თბილისი, ფოსტის ყუთი № 76; ტელეგრამის ადრესი:—თბილისი „საქართველო“.

ტელეფონი № 15—73.

კინო-თეატრი. რუსთაველის პრ. № 21.

პირველი სეანსის დასაწყისი საღ. 6 საათზე.

დღეს, მარტიამბისთვის 21-ს, ხუთშაბათს, აჩვენებენ ჩვენს მკრანზე ჯერ არსად ნახულს მხატვრულ კინოდრამას

„მშვენიერ ქალთათვის“...

...„ძვირფასს ქალთათვის“

6 დიდ ნაწილად (რომანის ზეგავლენით დაწერილი)

უმთავრეს როლში მშვენიერი კარაბანოვის ქალი და სტრიჟევსკი

სურათი დადგმულია „მუნჯი დარაჯის“ და „დედოფლის ხვაშიადი“-ს დამდგმელ პროტაზანოვის მიერ

ინსცენირებულია აშენებულია გიუ დე მოპასანის რომანზე

„სიკვდილზე უძლიერესი“

ლრმად დაშეუხარებულნი ლევან ბაქარიასძე შვილებით პეტრეთი, ეკატერინეთი და რძლით ქეთევანი აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ ქ. სიღნაღში, შაბათს, 23 მარტიამბისთვეს, გადახდილ იქმნება წირვა და პანაშვიდი ნახევარი წლის გარდაცვალების შემდეგ პირველის დაუვიწყარ შვილის, მეორეთა უძვირფასეს ძმის და უკანასკნელის მამლის შე-6-ე ქვ. პოლკის შტ. კაპიტანის

დიმიტრი ლევანის ძე მირიანაშვილის

სულის მოსახსენებლად. 1—2601—1

ქალ-ვაჟთა 8 კლასიანი გიმნაზიაში **ი. მ. მაჩაიძისა**

(ჩერქეზიშვილის ქ. 22, შენობა ყოფილ სას. სასწავლებლისა) მისაღები გამოცდები 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 და 8 კლასებში, დანიშნულია ყოველ ორშაბათობით 20 სექტემბრამდე. მოსამზადებელ კლასებში ყმაწვილები მიიღებიან გამოუცდელად. მოსრდილთათვის შეცადინობა სადამოობით.

(1—2603—1)

სიმუკავე გოგირდის, აზოტის, აკუმულიატორის და სხვათა ზომიერ ფასებში იყიდება **ქიმიურ ქარხანა „ატომ“-ში**

ვლისაბედის ქ. № 204. ტელეფონი 1-52. (1—2062—4)

ბოჩკები

შუხის და წიფლის, გამოსადეგი ღვინისთვის, ძმარისთვის, ზეთისთვის, მწნილეულეულისთვის; ნავთისათვის და სხვ. იყიდება შეიძლებიან ფასებში მიხეილის ქუჩა № 57. 3—2567—3

გამოვიდა და იყიდება

ალ. ასათიანის წიგნი

მიწის საკითხი საქართველოში.

1) მიწად-მფლობელობის ფორმები. 2) მიწად-მფლობელობა საზოგადოდ და კერძო საკუთრებითი. 3) სახელმწიფოს საგარეო პოლიტიკა. 4) მიწად-მფლობელობის ფასალები. სახაზინო, საუფლისწულო და ხიზნების მფლ. 5) კერძო მიწად-მფლობელობა. 6) კერძო მიწად-მფლ. რაოდენობა და მიწის ფონდი. 7) მეურნეობის პირობები. 8) სოციალისტური პარტიების საგარეო პოლიტიკა. 9) მეურნეობის დიფერენციაცია. 10. მიწის საკითხი ევროპის სახელმწიფოებში. 11) რევოლიუციური საგარეო პოლიტიკა. 12) ბოლოსიტყვაობა.

10 6—10

განცხადება

საქართველოს სატრანსპორტო საზ-ბის გამგეობა

აცხადებს, რომ საზოგადოების აქციონერთა საზოგადო

კრების გადადებულია

დანიშნულია პარასკევს 22 მარტიამბისთვეს, საღამოს 7 საათზე, საგაკრო სამრეწველო ბალატის ბინაზე. (ფრეილინის ქუჩა № 11).

2—162—2

„კავკასიის დამზღვევი და სატრანსპორტო ს-ბა“

2 მილიონ ნახევარ მანეთიან სრულიად უბრუნველყოფილის თანხით და დიდი პრემიით, **ერთად ერთი დამზღვევი საზოგადოება, რომელიც საქართველოს მთავრობამ იცნო,** რომელსაც თბილისში აქვს საბჭო, გამგეობა და თანხა, რაც შესაძლებლად ხდის ცეცხლის მიერ გამოწვეული ზარალი ჩქარა ანაზღაურებულ იქმნას.

საზოგადოებაში შეიძლება დაზღვეულ იქმნას მოძრავი და უძრავი ქონება, საქონელი, ფაბრიკა და ქარხანები.

თბილისი, სოლოლაკის ქ. № 8, ტელეფონი № 11.

2—2599—2 **გამგეობა**

კვირას 24 აგვისტ. ქართულ კლუბის საზეთხულო შენობაში

გაიმართება სრულიათ საქართვ. მწერალთა დღეობა

ბაკონცერტო დარბაზი:

1. ქართული სიტყვის სიმფონია: ყველა ქართველი მწერალი დღეობაზე.
2. მსოფლიო პოეზია: ლექსებს წაიკითხავენ: ფრანგი, ინგლისელი, იტალიელი, გერმანელი, რუსი, სომეხი, ოსური, ებრაული, ულუნელი, სპარსელი, ბოიეელ ოსი და სხვა ტომის პოეტები.
3. ბალეტი: ყველა ეროვნული ცეკვა:

ლეკური
ნაური
მოზდოკი,
უზუნდარა
ესპანური
რუსული
მალორუსული
ნორვეგიული
ებრაული
რუმინული
სომხური
ტანგო არგენტინა

ცეკვისათვის მოწვეულნი არიან საუკეთესო ძალები როგორც ადგილობრივი ისე ბაკოდან მოიყვანილნ და ბათომიდან.

გრანდიოზული სეირნობა

პოეტების კარნავალი, იტალიანური ბალაგანი. „ბეტრუშკა“ ოთხი თვალიყურა საბედო ფურცლები. ყველილების ნიადაგი. ლექსები ჩეტეორიტები. ლაბარიკ კარუსელი. სპეციალური კრებული: ყველა ქართველ მწერლის ხელნაწერი და ფოტოსურათები ავტორების სურათებით. ერთი ნაწერი „ქართული ბოდეგისა“. ოცდა ხუთი ბოდელი შესრულებულ იქმნება ფხიანურ ლადო გუდიაშვილის მიერ. მწერლების მიერ ულა-ბუს ქალის არჩევა. ბოგენებიანი ლაბარია: 20 მილიონი ბოგენა. პირველი ბოგენა ორი ათასი მანეთი. ლიტერატურული დუქანი: „ქართული ბოგენა.„ ბალის უკანგულში საწყალელი კრიშენით საესე.ბილიონი ეგზაპრომტი ყველა ენაზე. არა ჩვეულებრივი აფიქიონი. და ბრავალი სხვა. ღამის პირველ საათზე დაიწყება ბანკეტი რომელზედაც მოწვეულია ასი მწერალი სხვა და სხვა ტომის.

ბუხიკა ევროპიული და აზიური. დახაწყისი კონცერტის ხადამის 9 საათზე. ხეირნობა დილამდის.

დღეობის ქალბატონები: ქეთევან ამირაჯიბისა, ზარიამ ჭავჭავაძისა, ალექსანდრა მელიქიშვილისა—ბერიკოვინი ლეიბტენ ბერგისა, ელისაბედ ორბელიანისა, ნინო გაბაშვილისა, თამარ მაყაშვილისა.

ხადამის პრეზიდენტი კოტე მაყაშვილი

(3—163—1)

თავდაცვა ბრკოლდება!

ბაქოში ინგლისის ჯარი აიყარა და მიდის; ამ თვის ოცდა ოთხამდე ბაკასწველ ქალამდე უნდა გაიკრიფოს. გაზეთ „აზერბაიჯანის“ გადმოცემით, ლონდონიდან ცნობა მოსულა, რომ სწრაფად აიბარგოს და გავიდეს, რაც აბერ-ბაკოსაში ინგლისის ჯარია. ვადაც დადებულია. ამ თვის ოცდა ექვსამდე მთელი ამიერ-კავკასია უნდა იქმნას დაცლილი. ამ ცნობამდე ხმები დადიოდა, რომ ინგლისის ჯარის ევაკუაციის გამწე ხასიათი მიეცემოდა. ამ გარეშოვბას ჩვენთვის დიდი მნიშვნელობა ექნებოდა. ირკვევა წინააღმდეგი. ერთ კვირაში ანტანტის ჯარი აქ სრულიად არ იქნება. კიდევაც რომ დარჩეს ორი-სამი პოლკი ბაკა-იქ, ამას რეალური მნიშვნელობა არ იქნება, თუ ანტანტის მორალური პრესტიჟს ჯეროვანი ანგარიში არ გაუწევს ჩრდილოს და სამხრეთის ტრებში და ამავე დროს თავის გაჭართლება ყოველთვის შეიძლება. ადგილია ყოველნაირი საბლეგრის ინციდენტისა და პროვოკაციის შექმნა საბჭოლრო მოქმედების დასაწყებად და შემდეგ, რა რეალურ მდგომარეობასაც არ შეიქმნის მომირდამირე ძალთა შეჯახება, ის იქნება ფორმალურადაც დადასტურებული ანტანტის მიერაც. არც ის გარეშოებას ექნება შეუკავებელი ძალა დენიკინისათვის, რომ იგი სამხედრო მოქმედებისთვის ყველა საჭირო საგანს ანტანტისაგან იღებს და რომ, მაშასადამე, მისაგან საისრით ფამოკიდებულია. არც მოლოვანიკ ჰასკელის აქ ყოფნას ეს შის პროტესტს გაიწევა დიდი ანგარიში, თუ რომ რუსეთის სახელმწიფოებრიობის იდეით აღძრული გენერალი დენიკინი დროს ხელსაყრელად დინახავს და გადასწყვეტს იარაღით დაიბრუნოს რუსეთის ძველი „სამბატონო“. აქ არის ძალის და დროს საკითხი. რას ვაკეთებთ ჩვენ ან ძალის, ან დროის მხრივ? დამნაშავურ უმოქმედობას და მოღალატურ დაუდეგრობას ვასახელებთ, სხვა არაფერს. რა ქვეყანაა ის ქვეყანა, რა მთავრობაა ის მთავრობა, რომელიც ყოფნა-არყოფნის შუა დგას ეს სიცოცხლის იმდენ ინსტინქტს ვერ იჩენს, რომ შემოიკრიბოს რაც ძალი და ღონე აბადია, რომ განწირულობის ჟამს მტერს შეაგებოს მაქსიმუმი წინააღმდეგობა და სიმტკიცე. საქვეყნოდ უნდა ვიყვიროთ, რომ არ არის ამის ცდა, არ არის ბზადება უზენაესი და უმეტესი განწირულებისათვის. მომენტი კრიტიკულია, მეტად კრიტიკული, მოქმედება კი არა სჩანს. ის გინც უნდა სადარაჯოზე იდგეს და აწყობდეს ქვეყნის ძალას, თავის პოსტზე ალარ არის. მთავრობა საგარეოთ ვიფიანტი და ქვეყნის დამცველი ძალის მოკრება და მოწყობა შეფერხებულია. ძვირფასი მინენტები გვეკარგება და ვინ იცის, რა ეგზეკურებას არ გვიახლოვებს ყოველი დაკარგული წუთი! დიდი ეცა რიელი ადგილი რჩება, ანტანტის ჯარის წასვლით. ეს ცარიელი ადგილი ჩვენ უნდა შევავსოთ, ჩვენი ცოცხალი ძალებით, თორემ მას სხვა დაიპერს, მტერვალი ჩვენი! უნდა მივმართოთ ქვეყანას მსხვერპლის განსამზადებლად და შევიტანოთ მასში მოზმედი პატრიოტიზმი. დაუყოვნებლივ უნდა გამოცხადდეს მობილიზაცია, ეხლავე მოუხმოთ ქუჩაში დარჩენილ ოფიცრობას, შეეგებეთ ეკეოთ და შეეადგილოთ ერის ძალა, გავაერთიანოთ მისი სიმტკიცე, ნების ყოფა, მისი მორალი. საპირო ზეკაცური ბზნება და მოქმედება. ამის ნაცვლად სრული მოწყვეტილობა და ატომია; სრული უდარდელობა და უბრუნველობა! დათას წყარიაა! არ გვაქვს შეგნებული მომენტი და მომდგარი საფრთხე! ბ-ნნო მოგვარაკენო, დაუბრუნდით სადარაჯოს და თქვენ თქვენი პოსტი დიაჭირეთ. საქართველოს დამოუკიდებლობა იმდენად მაინც დგინს, რომ ეს მსხვერპლი დროზედ იქმნას გაწეული...

ბაქოს გაფიცვაზე

ჩვენს მკითხველებს უთუოდ მოეხსენებათ, რომ 14 აგვისტოს ბაქოში განზრახული იყო მუშების საერთო გაფიცვა.

ეს გაფიცვა, თითქოს, მიმართული უნდა ყოფილიყო „მოხალისეთა არმიის“ საბოტაჟისტოდ, მაგრამ ნამდვილათ კი მოწყობილი იყო ბაქოს „მუშათა კონფერენციის“ თანხმობით ოდ მიმდინარეობდა მოლშევიკური ლაშუნგების ქვეშ. თვით შეთანხმები ამ „მუშათა კონფერენციისა“, რომელიც ბაქოში სისტემატიურად ებრძვის აზერბაიჯანის მთავრობას, აშკარად აცხადებდენ, რომ მათთვის აზერბაიჯანის მთავრობა ისეთ მიუღებელია, როგორც დენიკინი და იწვევდენ ხალხს კომუნისტური წყობილების დამყარებისათვის.

და ეს მოტივი იყო მთელი შინაარსი ამ გაფიცვისა.

აზერბაიჯანის მთავრობამ ჩაბალა გაფიცვა და რადგან იგი საშიში იყო ახალ მოელვარებისათვის და ხელსაყრელი იყო მხოლოდ იმათთვის, ვის საბოტაჟისტოდაც აცხადებენ ამ გაფიცვას.

გაფიცვას მხარი არ დაუჭირა არც აზერბაიჯანის მუშათა ფედერაციამ და არც ერთმა გავლენიანმა პოლიტიკურმა პარტიამ, რუს-ბოლშევიკენშეფიკების გარდა.

აზერბაიჯანის მთავრობა მოიქცა ისე, როგორც უნდა მოქცეულიყო ყველი მთავრობა, რომელიც მტკიცე სახელმწიფოებრივ ნიადაგზედ სდგანან და იცავენ თავის ერს ყოველივე განსაცდელისაგან, რომელიც ამ ერად, განსაკუთრებით ძმეზე ამიერ-კავკასიის სახელმწიფოებისათვის.

აზერბაიჯანის მთავრობამ და აზერბაიჯანის დემოკრატიამ ამ შემთხვევაში საკვირველი გაიმარჯვეს და უცხოელების მიერ მოწყობილი ადანტიურა შესრულებული ვერ იქმნა.

ეს ფაქტი სრული კმაყოფილებით უნდა მივგვეროთ ჩვენ, მაგრამ საკვირველი გაუგებრობით შეეხო მას ქართველ მენშევიკების რუსული „ბორბა“.

გუშინდელ №-ში იგი სწერს: „ბაქოს გაფიცვა სრული დამარცხებით გათავდა. ქალაქში მუშაობდენ ყველა დაწესებულებანი, რუსულ გაზეთთა საბეჭდავის გარდა, ხოლო ასოთ-ამწყობებმა შაშვიანებმა, როგორც ცბიერად ალნიშნავს გაზეთ „აზერბაიჯანი“, „არ მოისურვეს ამ შემთხვევაშიც შეეროვბოდნენ საერთო ფრონტს“.

და შემდეგ დასძენს:

„მუშათა კლასის მტრებს შეუძლიანთ იდღესასწაულონ“.

რას ნიშნავს ეს? თვით გაზეთი ალნიშნავს, რომ გაფიცვას, რუსულ გაზეთების, გარდა, მხარი არავინ არ დაუჭირა და ნუ თუ ამ ოფუსულ გაზეთების დამცველთათ სურს გამოვიდეს მას?

უკანასკნელი ცნობები

უზარმაზარი ჰაეროპლანი „გოლიათი“ რომელიც დეკარში გაემართა უგზო-უკვლოდ დაიკარგა.

ჰუნგრეთში ჩქარა ეროვნულ ყრილობას მოიწვევენ.

პოლონელებმა ვილნო აიღეს.

მოხალისეთა დელეგატებმა საზავო კონფერენციაზე განაცხადეს, რადგან რუსეთი ვერსალის კონფერენციას არ დასწრებია, ამისათვის გერმანეთთან ისევ საომარ განწყობილებაში არის.

პოლონელებმა დენიკინთან სავაჭრო ურთი-ერთობის მოსაწყობად დელეგაცია გაჰგზავნეს.

ჩრდილოეთისა და დასავლეთის მიმართულებით საბჭოთა ჯარი წინ მიიწევს.

სამხრეთით საბჭოთა ჯარი იხევს.

ბოლშევიკების ცნობებით ამერიკის ზოგიერთ ქალაქებში ზანგებსა და თეთრ-კანიანებს შორის შეტაკება მომხდარა,

გერმანელებს კურლიანდიის დაცლის ვადა მარიამობისთვის 28-მდე გაუგრძელეს.

მაგრამ კიდევ უფრო მეტად გასაკვირია, როდესაც „მუშათა კონფერენციას“ უწოდებს იგი ავტორიტეტულ ორგანოს.

იმ „მუშათა კონფერენციას“, რომელიც ბოლშევიკური უმრავლესობისაგან შესდგება, და თუ გარეშეებმა წება მისცა, ყოველ წამს მზად არის აზერბაიჯანის მთავრობის და მისი სახელმწიფოებრიობის წინააღმდეგ გაილაშქროს.

ალბათ „ბორბამ„ ყველაფერი ეს არ იცის, თორემ, როგორ მოულოდნელობასაც არ უნდა ვიყოთ ჩვეული ამ გაზეთისაგან, ეს ამბავი მისგანაც უცნაურია!

მთავრობის წრეებში

14 მარიამობისთვის სხდომა.

სხდომას დაესწრნენ მთავრობის თავმჯდომარის მაგიერ ბ-ნი კანდელაკი. სახელმწიფო კანტროლიორი ბ. გოგიჩაიშვილი. მინისტრთა აბზანაგები: ბ.ბ. ციცაძე, ველეიშვილი, ერაძე, გედევანიშვილი, საბახტარაშვილი, ჭიჭინაძე, ავალიანი. სასურსათო საბჭოს თავმჯდომარის აზრ. ბ. ცაბაძე, საქმეთა მმართველი ბ. ჯაფარიძე. მდივნობს ბ-ნი ლომთათიძე.

[illegible] თანხის გადადება საერობო დაწესებულებათა შემოსავლებად.

ბორჩალოს, თიანეთის, ახალქალაქის და ახალციხის მაზრებში საერობო დაწესებულებათა შემოსავლებთა ათ მილიონიან ფონდიდან 80000 მან. გადადების შესახებ დადგენილ იქმნა: ეს თანხა (80000) მოსსენებაში ნაჩვენებ მაზრებისათვის დაკავებულ იქმნას იმ ერობათა ეხლა მისაცემ სესხიდან, რომელთაც წინეთ მიიღეს დახმარება დაწესებულ ნორმის ზევით.

მოხს. ფინ და ვაჭრობა-მრეწვ. მინ-ხა.

მოხსენება საბაჟო წესდებათა მე-5 ტომის 317—331 მუხლების სახელმწიფო მოსამსახურეთა ჯამაგირების გადიდების და საჩუქრების მიღების დროს ხაზინის სასარგებლოდ ერთდროულ გადასახადის გაუქმებისა მიღებულ იქმნას და სათანადო კანონ-პროექტი წარედგინოს დამფუძნებელ კრებას.

მოხსენებანი საბჭედრო მინისტრის ამხანაგისა.

საქმეების მოსმობა.

საქართველოს რესპუბლიკის ჯარების სასამართლოს ამა წლის 5,14 და 17 მაისის გადწყვეტილებანი სხდომაზე გამოტანილ დადგენილებაში აღნიშნულ საბჭედრო ხარისხოვან და წინააღმდეგ რუსეთის მფლობელობის დროს სასხლის სამართლით აღძრული საქმეები მოისპოს, ყველა ასეთი საქმე უნდა მოისპოს მთავრობის ცალკე დადგენილებით და არა საერთო განკარგულებით.

ზარალის ანაზღაურება.

გადაიდოს საბჭედრო საშინისტროს განკარგულებაში 15,000 მან. საბჭედრო ფონდიდან ლეჩხუმის მაზრის მცხოვრებ ემილ ჯინისათვის მისაცემად ჯარის ნაწილების მიყენებულ ზარალის ასანაზღაურებლად.

ხარჯების დასაფარავად.

გადაიდოს საბჭედრო საშინისტროს განკარგულებაში 44,432 მან. საბჭედრო ფონდიდან საბჭედრო სამინისტროსათვის ზედმეტად გაწეულ ხარჯების დასაფარავად 1918 წლ. 15 აგვისტოდან 1919 წ. 1 იანვრამდე.

მოხსენება ფინანსთა და ვაჭრობა მრეწველობის მინისტრისა

საუწყებათაშორისო კომისია.

შესდგეს საუწყებათაშორისო კომისია შრომის (თავმჯდომარე) ფინანსთა, განათლების, იუსტიციის სამინისტროს და სახელმწიფო კონტროლის წარმომადგენელთაგან ახალი საპენსიო წესდების პროექტის შესამუშავებლად. პროექტი კომისიის მიერ შემუშავებულ უნდა იქნას დამფუძნებელ კრების მეორე სესიისათვის.

მოხსენება გზათა მინისტრის

მოადგილისა

მოვალეობის დასაკმაყოფილებლად.

მოხსენება 182,413 მ 11 კ. გადადების შესახებ გზატკეცილების სამმართველოს 1919 წ. მოვალეობის დასაკმაყოფილებლად მოწონებულ იქმის და დაეგალოს გზათა დეპარტამენტს შეიდგინოს დეკრეტი თანახმად სახელმწიფო კონტროლის შენიშვნებისა და წარუდგინოს დამფუძნებელ კრებას.

მოხსენებანი მიწად-მოქმედების

მინისტრისა.

დაწესებულების გადაცემა.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს განკარგულებაში არსებული „თავგების წინააღმდეგ ბრძოლის საშუალებათა გამოსაკვლევი საერობო საცდელი სადგური“ თავის კრედიტებით, ქონებით და პირადი შემადგენლობით გადაეცეს მიწად-მოქმედების სამინისტროს.

სკოლების ხარჯების დიფარვა.

მოხსენება, 232,451 მან გადადების შესახებ თბილისის კულტურულ-ტექნიკურ სასწავლებლის, ქუთაისის საშეურნეო სასწავლებლის და წინამძღვრიანთ-კარის სასწავლებლების ხარჯების დასაფარავად 1919 წლ. 1 იანვრიდან 1 იანისამდე, მოწონებულ იქმნას და სათანადო დეკრეტის შედგენა სახელმწიფო კანტროლის შენიშვნების თანახმად დაეგალოს მიწათმოქმედების სამინისტროს. შესწორებული დეკრეტი წარედგინოს დამფუძნებელ კრებას.

ისიდორე რამიშვილთან

ხაუბარი

მაქოს გან. „ზნამია ტრუდა“-ში მოთავსებულია ინტერვიუ საქართველოს დელეგაციის წევრის ისიდორე რამიშვილთან.

ჩამოხვლის მიზანი

თქვე ნიკით, რომ საქართველომ და აზერბაიჯანმა ურთ ერთ შორის თავდაცვითი ხელშეკრულება დასდეს.

დელეგაცია, რომელშიაც შევდივარ მუშათა ორგანიზაციების დავალებით, ჩამოვიდა ბაქოში ამ ხელშეკრულების განაღლებისათვის, რადგან დენიკინის შემოსევის შეტანა საკვანძოთ შესაძლებელი ,ბოდა, მიუხედავად მისი განცხადებისა, რომ ამიერ კავკასიის მიმართ აგრესიული მიზნები არა აქვს. ჩვენ იმის რასაკვირველია არ ვენდობით, რადგან მისი დაპარებანი ჩვენდამი კეთილ-განწყობილად მომყრობის შესახებ ახლო წარსულში არ გაამართლა. ეს რწმენა მხოლოდ ნიდაბია ჩვენი გრძნობებისა, და პირველ შესაძლებლობისათანავე თავს დაგვესხმენა.

ჩვენ ვიცით, რომ თუ დენიკინი ჩვენ რესპუბლიკათა საზღვრებში შემოიტრება, ჩვენი დემოკრატიული რესპუბლიკებისგან მხოლოდ ნანგრევები დარჩება, როგორც მოხდა სოჭის ოლქში სადაც ქართული, ესტონური და სომხური სოფლები მიწასთან გაასწორა. მე არ წამოვიდოდი, სამწუხაროდ ფოტოგრაფიული სურათები, საიდანაც დაგესახებოდათ დენიკინის შემოსევის სიმკაცრე.

დენიკინის კონტრ-რევოლიუცია უფორმოა და იქ სადაც ის გაჩნდება და ძალას იგრძნობს მის თავხელობას ბოლო არა აქვს.

რაშია ჩვენი დანაშაული?

ჩვენ, ქართველებს, დენიკინელები განსაკუთრებული სიძულვილით გვეპყრობიან. რაშია ჩვენი დანაშაული, არ ვიცი, იქნებ იმაში, რომ თავისუფალი ცხოვრება დავიწყეთ, მაგრამ ხომ თვით რუსეთმა მიგვატოვა ბედის ამარად.

120 წლის განმავლობაში მივეჩვიეთ სხვის მზრუნველობას და მხოლოდ მათმა წასვლამ გვაიძულა საკუთარი სახელმწიფო შეგვექმნა სახელმწიფო არა მონარქიული, არა ბურჟუაზიული არამედ დემოკრატიული, რომელიც მუშებსა და გლეხობას ეყრდნობა. ჩვენი ხალხი სოციალ-დემოკრატიის დროშის ქვეშ არის შეკრებილი, და მას ხომ არ შეეძლო გაძლა დემოკრატიულისა შეექმნა სხვა გვარი სახელმწიფო.

დიდხანს ვუხმობდით ჩვენ რუსეთს. მაგრამ ის ჩვენთან არ მოდიოდა. შეტი ცდა ჩვენ ალარ შეგვეძლო, ამას ხელს უშლიდნენ ოსმალნი და დედობრივი გრძნობის მაგიერ ჩვენ გავიგონეთ ბოლშევიკების შკაცრი შეძახილი: „ეგვაცადეთ, მოვალთ და გაგისწორდებით“-ო.

ე. ი. ჩვენ კი არ ჩამოვშორებიგვართ რუსეთს, მან მიგვატოვა ჩვენ. ჩვენ დაგრჩით ჩვენი ძალების ამარად, და როგორც ჩვენმა გონებამ გვიკარნახა სახელმწიფო შეგვქმენით.

დემოკრატიზმიდან სოციალიზმისაკენ

ჩვენ, როგორც მარქსის და ენგელსის ჭეშმარიტ მოწაფეთ, არ გვწამს ამჟამად რუსეთში კომუნიზმის განხორციელება. დემოკრატიზმის გარეშე სოციალიზმისაკენ სხვა გზა არის. მისთვის საჭიროა დიდი მზადება და ფართო წრეების შემზადება დემოკრატიული ორგანიზაციების მოწყობით. ამისთვის ჩვენ გვაქვს უფლება, რომ ჩვენ თავს გუშოდოთ სოციალისტები და დემოკრატები, თუმც ჩვენ სხვა და სხვა სახელებს გვიწოდებენ.

აგრედვე რეგულიუციური პროცესი, რომელიც ევროპაში ხდება, აუცილებლად დემოკრატიზმისაკენ მიდის, რაც იქ ჯერჯერობით კიდევ მიუღწეველია. მხოლოდ ამის შემდეგ არის სოციალიზმისაკენ გზა გახსნილი.

საქართველო და აზერბაიჯანი

ჩვენ და აზარბაიჯანი შეკავშირებული ვართ დენიკინის წინააღმდეგ და გვწამს, რომ აზერბაიჯანის ბალხი, თავის მთავრობასა და ჩვენსავით დაიცავს თავს დენიკინის კონტრ-რევოლიუციისაგან. შეესძლებთ თუ არა ჩვენ დენიკინის წინააღმდეგობას ეს მომავლის საკითხია. ჩვენ გადაგწყვიტეთ ვებრძოლოთ ჩვენი არსებობის დასაცავად.

ჩვენში, საქართველოში მთავრობა თვით ხალხია, აქ კი მთავრობს ბურჟუაზია, რომელსაც მისდევს თვისი ხალხი.

(დასასრული იქნება)

ურჩოების ფაქტებიდან

(ნ. თავდგირიძის გადასახლების გამო)

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობამ 30 მკათათვეს, 1919 № 2050 შემდეგი დადგენილება მოახდინა:

აფხაზეთის კომისარიატის დადგენილება ნ. თავდგირიძის სოხუმის ოლქიდან გადასახლების შესახებ გაუქმებულ იქმნას, როგორც მსჯავლთა უფლების შემბღალველი და უკანონო. სათანადო დეპეშა გაეგზავნოს აფხაზეთის კომისსარიატს“.

ამ განკარგულების შემდეგ ბ-ნმა ნიკო თავდგირიძემ ორჯერ მიიღო აფხაზეთის კომისარიატის სახელით ი. ლორთქიფანიძისაგან „პრძანება“ 1-ს და 8-ს მარიამობისთვის, რომ დაუყოვნებლივ დაეტოვებინა აფხაზეთის საზღვრები. თუმცა ბ-ნმა ნ. თავდგირიძემ ორივეჯერ უპასუხა, რომ ის საქართველოს ცენტრალურ მართველობას ემორჩილება, მაგრამ ეს ფაქტიდან სჩანს, რომ აფხაზეთში გამაგრებული შემთხვევით ქვეყნის მართველნი არ ემორჩილებიან მთავარმართველობის განკარგულება-ბრძანებას. საჭირო ეგზლაც სათანადო ზომები იყოს მიღებული, რომ ამ „ავანტიურას“ ერთხელ და საწუდამოდ ბოლო მოეღოს.

უცხოეთი

საქართველოს მოქალაქეთა უფლების

დაცვის მოუწყობლობა.

არ გვგონია სადმე უცხო ქვეყნის ქვეშევრდომი იმდენის უფლებით იყოს აღჭურვილი, როგორც საქართველოში; იმდენად მოკრძალებით და თავაზიანთ ვეპყრობით უცხოელებს, რომ ზარად მათ ზრიგ ჩვენი სახელმწიფოებრივი წყობილების საწინააღმდეგო მოქმედებასაც კი პასუხის გაუცემლად ვსტოვებთ.

ფაქტია, რომ დენიკინის მომხრეები აშკარად მოქმედობენ ჩვენში: ჩვენი განაბარა კუთხეები საგსეა, ჩვენ, მოწინააღმდეგეთა ბანაკის გამაძლიერებელ ელ საშუალებათა მაძიებელ ემმისსარებისაგან.

ამავე დროს, სხვაგან ქართველები ათასგვარ დევნას განიცდიან. სოჩასთან ახლოს სოფელ „ბლასტუნკაში“ მოსახლე ქართველობა გამოუთქმელ წვალებას და ტანჯვას განიცდის. მცხოვრებნი აკლებულნი არიან. რაც გააჩნდათ ყველაფერი კაზაკებმა წაართვეს და გაიტაცეს. ქართველი მღვდელი-მართლმადიდებელი, რომელსაც ვითომ პატიეს სცემს „ქრისტეს“ მოყვარე „მიხალისე“ რუსობა, დამცარებულია, გალახული, გაძარცვული, გამოგვაგდეს და ეს მღვდელი დღეს აქ დაეძებს სიმართლეს.

სამწუხაროდ ჩვენ და ჩვენი მოქალაქეთა ინტერესის დამცველი დაწესებულება ჩვენში არ არსებობს. ყველა ვითომ დიდ საქმეს აკეთებს და გაჭივრებულს, შეურაცყოფილს, დევნილს კი არსად სმენა და ყურადღება არ უბვდება. ეს ბოლშევიკოვის საწყალი, დაჩაგრული მღვდელი დადის ეუთი თვეა ყველა სამინისტროს კარებაზე და არავინ მისი მომსმენი და გამგეთხავი არ აღმოჩნდა.

ასეთი შემოხვევა, რომ ჩვენ მეზობლებს სომხებს შეხვედროდა მთელ ევროპას და ამერიკას დეპეშით ეფოდინებოდა დენიკინის ამსონთა მხეცური და საბიზღარი მოქმედება, ჩვენ კი აქვე, ჩვენ სატახტო ქალაქში, მყოფ დენიკინის წარმომადგენელისაგან ვერ მოგვითხოვია ჯეროვანის ღირსებით პასუხი და ვერ წარგვიდგენია წინადადება: თუ ჩვენს ქვეშევრდომებს დენიკინის სამფლობელოში დევნიან სცარსცავენ, ჩვენ აქ, საქართველოს ტერიტორიის საზღვრებშიც, იძულებული გიქნებით წყნარად და მშვიდათ გადავასახლოთ ის რუსობა, რომელიც სანდო ელემენტს არ წარმოადგენს ჩვენი დამოუკიდებლობისთვის და რომელიც ჩვენი მთავრობის ზედმეტ სიხუსტით, უსაგ ზასპინძლობას იღებს. ამას მოითხოვს ჩვენი მოქალაქისა და სახელმწიფო ღირსების დაცვა. ვნახით, რა ზომებს მიიღებს ჩვენი მთავრობა.

ჰუნგრეთის მომავალი ეროვნული ყრილობა

(ინგლ. რადიო).

ბუდაპეშტიდან იუწყებიან რომ ჰუნგრეთის სოციალისტები დიდ მნიშვნელობას აძლევენ მომავალ ეროვნულ ყრილობის პოლიტიკას.

ჰფიქრობენ, რომ ჰუნგრეთის ჯარი შესძლებს წესიერების დაცვას, თუ რუმინელები წაელენ. ჰუნგრეთის საგარეო პოლიტიკა მოკავშირეთა ორიენტაციაზე ეყრდნობა და მოითხოვს მოკავშირეთა ყველა მოთხოვნილებათა შესრულებას.

ქრონიკა

ბურის ოპერაცია. ბურის დამზადების საქმეს მთავარი მომმარაგების სამმართველო დიდ მასშტაბში აწარმოებს. სოფლათ იგზავნება აუარებელი საქონელი რომელიც დაეთმობა იმათ ვინც მთავრობას ბურს მისცემს.

ლურსმნეულობა. მთავარ მომარაგების სამმართველომ 11 ათასი ფუთი ლურსმანი მიიღო, რომელიც გადაგზავნება სოფლათ ბურზე გადასაცვლელად.

შაქრის მიღება. ამ მოკლე ხანში მოიმარაგ. სამართველო დიდ ძალ შაქარს მიიღებს, ნაწილი უკვე შეისყიდა ბარსელის ფირმა „ბირბაინც“-თან 20 ათასი ფუთი, რომელიც ამ ორი დღის განმავლობაში შემოვა თბილისში.

ფართლეულობა. მთავარ მომარაგების სამართველომ შეიძინა მარსელის ფირმა მარბაიანცისაგან 4 მილიონ მანეთის ფართლეულობა, რომელსაც ამ დღეებში მიიღებს.

ფქვილის მიღება. მთავარ მომარაგების სამმართველომ აზერბაიჯანიდან 25 ვაგონი ფქვილი მიიღო, რომელიც დანაწილდება ქალაქსა და საზოგადო დაწესებულებებს შორის.

ჩაის მიღება. მთავარ მომარაგ. სამართველომ მიიღო 20 ათასი გირგანქა საუკეთესო ციეილონის ჩაი და ამ დღეებში მიიღებს კიდევ 40 ათას გირგანქა ვისოცკის ფირმის ჩაის. ფასები საშუალო ნაკლებია ფიდრე ბაზარში.

ვაგონთა მე-5 გიმნაზიაში. მისაღები და განმეორებითი გამოცდები დაიწყება ენკენისთვის 8-დან, სწავლა კი 15-დან. თავისუფალი ადგილები მოიპოვება, როგორც პირველ და მეორე გაეროვნებულ ქართულ სომხურ კლასებში, აგრეთვე დანარჩენ არა გაეროვნებულ კლასებშიდაც. თხოვნები გიმნაზიაში მიიღება ყოველ დღე დილის 9—12 საათამდე.

ქალაქის გამგეობამ აიღო იჯარით სამინისტრო-მოქმედო სამინისტროდან 11 გოგირდის აბანოები მათ შორის გამგეობამ დაადგინა 5 აბანო გასცეს საჯარო ვაჭრობით. დანარჩენი-კი თვით აწარმოოს სამეურნეო წესით. საჭიროა სპეციალისტი აბანოების გამგის ადგილზე, სათანადო ცოდნით აღჭურვილი.

ახალი გაზეთი. ორშაბათს. 25 აგვისტოს გამოვა ახალი საორშაბათო გაზეთი რუსულ ენაზე „Грядущій день“.

მოძრაობის უფროსის დაჯილდოება. სპარსეთის შაჰმა, საქართველოს რკინის გზით გავლის დროს, მოძრაობის რეგიმორს იოსელიანს, რომელიც შაჰის მატარებელს ახდა, მადლობა გადაუხადა შესანიშნავი წესრიგისათვის და დააჯილდოვა იგი ლომისა და მზის უმაღლესი ორდერით და საჩუქრად უბოძა, 50,000 ღირებულების ოსმალური ოქროს ლირები.

სანაპირო ჯარის შტაბი გვთხოვს გამოვაცხადოთ: ვინაიდან სანაპირო ჯარის ნაწილები გადაფენილია მთელ საქართველოს ტერიტორიაზე და არ აქვს მატერიული საშუალება, რომ მათ მიაწოდოს სულიერი საზრდო, ჟურნალ გაზეთები და წიგნაკები, ამისათვის სანაპირო ჯარის შტაბი სთხოვს ყველას, ვისაც ძვირფასათ მიაჩნია სანაპირო ჯარის კაცის საამსახური საქართველოს საზღვრებზე, სისტემატიურად უგზავნოს შტაბს წაკითხული ჟურნალ-გაზეთები და წიგნები, რომ შტაბს საშუალება ექნეს დააკმაყოფილოს ჯარის კაცების სულიერი მოთხოვნილება. მისამართი: თბილისი, ბროსეს ქუჩა № 2. სანაპირო ჯარის შტაბი.

ლვინის მოსავალი—დასავლეთ საქართველოში. დასავლეთ საქართველოში ვენახები ძალიან დანაცარუელი. ამის მიზეზით ლვინო მოსავლენ 5.000 მან. გახდა.

ხაზლგარ-გარეთ გასასვლელი მოწმობები. შინაგან საქმეთა სამინისტრო გვთხოვს გამოვაცხადოთ, რომ 22 აგვისტოდან რესპუბლიკის საზღვრებიდან გასასვლელი მოწმობების გაცემის უფლება შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ თბილ. ქალაქის მილიციის უფროსს გადაეცა.

მადლობის გამოცხადება. ამიერ-კავკასიაში მყოფ ინგლისელ ჯარების მთავარ-სარდალმა მონ-ტეფიორმა, უღრმესი მადლობა გამოუცხადა სისხლის სამართლის მილიციის უფროსს ფაჩულიას, ინგლისელ ჯარისკაცის შკვლელის ძებნაში ენერგიულ ზომების მიღებისათვის.

ახალი გაზეთი. დახურულ გაზეთ „ნოვი დენის“ მაგივრათ, ამ მოკლე ხანში გამოვა „გრიადუშჩი დენ“-ი.

ბოლოტ-მოქმედებანი.

მატარებელზე თავდასხმა. 19 აგვისტოს სადგურ 9 საათზე ფოთიდან მომავალ საფოსტო მატარებელს, აეჭალის ბაქანზე, ბოროტ-გამბრახვეულებმა სროლა აუტეხეს. სროლა დაახლოებით 5 წუთი გაგრძელდა. ესროლა საფოსტო ვაგონის დამცველმა რაზმმა. თავდამსხმელებმა მიზანს ვერ მიადწიეს.

ქურდობა. სიონის ქუჩაზე ცხოვრებ-- დელიანმა მილიციაში განაცხადა, რომ მისი სახლში არყოფნის დროს მისი სახლიდან 11,000 მანეთი და ვერცხლის ქაშარი მოიპარეს ეჭვით შეიპყრეს დელიანის ცოლი.

ქურდობა. 19 აგვისტოს ზანაბრიანცისა და ოდობაშიანცის მაღაზიებიდან, ბოროტ-მოქმედებმა რამოდენიმე ათასი მანეთის საქონელი მოიპარეს. მილიციამ დაიპატიმრა ქურდები.

საბჭოთა-რუსეთი

სურათების მოძრავი გამოფენა. ქართველ მხატვართა სურათების მოძრავი გამოფენა მოხდა ქუთაისში, სენაკში და ბათუმში. ყველგან საზოგადოება ყურადღებით ეპყრობა. 19 აგვისტას გამოფენა გაიხსნა ქ. გორში. გამოფენას ხელმძღვანელობს ცნობილი ხელოვანი ბ. მოსე თოიძე.

პროვინციის ცხოვრება

ხამტრედია.

ადგილობრივ მილიციამ მოგვაჩვენებს აღუკრძალა წმინდა სანთლით ვაჭრობა და ვისაც კი ადმოაჩნდა წმინდა სანთელი ჩაბოარეთ ფასით და ადგილობრივ ეკლესიას გადასცა.

კასპი.

17 მარიამობისთვეს, ძილის დროს ცულით მოჰკლეს ადგილობრივი მცხოვრები არშაკ შერებოვი. იქვით შეიპყრეს მოკლულის მეძავი ვანო მერებოვი.

ს. შროშა.

სოფ. შროშაში დაარსდა „კულტურულ განმანათლებელი კავშირი“. მან მიზნად დაისახა ხელმძღვანელობა გაუწიოს, როგორც უკვე დაარსებულ კულტურულ დაწესებულებებს, ისე აწ დასაარსებელსაც. კულტურულ-განმანათლებელმა კავშირმა დაადგინა პირველ რიგში დაარსდეს სახალხო ფონდი და შემოწირულებებსაც უკვე კრებავენ.

შროშის „სახალხო სახლის“ ფონდის გასაძლიერებლად, შროშის მიწის შვილმა, საქართველოს წარმომადგენელმა ინგლისში ბ-ნმა დავით ლამბაშიძემ შემოსწირა 4,000 მან.

ფოსტა-ტელეგრაფი

18 მარიამობისთვიდან საქრთველოს ყოველ ფოსტა ტელეგრაფის დაწესებულებაში მიიღება—ინგლისში, საფრანგეთში, იტალიაში, სპერძნეთში, რუმინიაში და ამერიკის შეერთებულ შტატებში მიმართული უბრალო და დაზღვეული წერილობითი კორესპონდენცია და დროგამოშვებით გაგზავნა. დროებით ეს კორესპონდენცია ფასგადახდილ იქნება შინაგან კორესპონდენციის ნიხრის მიხედვით.

მისამართი უნდა დაიწეროს ლათინური.

სამეცნიერო ნაშრომი

საქართველოში ახლად ჩამოსულ ახალგაზრდა პროფ. ნიკოლოზ კახიანს უკრაინაში ყოფნის დროს რუსულად დაუწერია შემდეგი სამეცნიერო შრომა: 1. „შედარებითი განმეორება ადამიანის ნორმალ. ანატომიისა“, 2. მოსახერხებელია თუ არა მოწინაგე პოზიციებზე თავში დაჭრილთა ოპერაცია?“ 3. „ებრაელთა ანტრეპოლოგია“ უკანასკნელ საეცნიერო შრომისთვის ბ. კახიანს დაუმზადებია 120 ებრაელური თავის ქალა და ორი კიდევ სხვა ნაშრომი ანატომიის დარგში,

ამ ნაშრომებიდან რამდენიმე გამოცემულია კიდევ უკრაინაში. ბ-ნ კახიანს გადაწყვეტილი აქვს ყველა თვის ნაშრომი გადმოაქართულოს და ჩვენი უნივერსიტეტისათვის გამოსცეს.

აზრთა ბრძოლა

გენ. კორის გამოსათხოვარი დარბაზობა.

მარიამობისთვის 18 ბაქოდან ინგლისში გამგზავრების წინ გენ. კორი სადარბაზოდ ეწვია მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს. დარბაზობის დროს იქ იყვნენ აზერბაიჯანი საგარეო საქმეთა, სამხედრო და გზათა მინისტრი.

ხანგრძლივ ბაასის დროს გენ. კორიმ განაცხადა რომ აზერბაიჯანის მშვენიერი წესრიგი და მისი მთავრობა მტკიცე კურსი მას შეტად ასიამოვნებდა. „დიდი შთაბეჭდილებით აღსავსე ვტოვებ აზერბაიჯანს და მწამს რომ ის კავშირი, რომელიც ბედმა ინგლისისა და აზერბაიჯანის ხალხთა შორის დაამყარა, უფრო განმტკიცდება“—განაცხადა კორიმ. შემდეგ საგზრდრო მინისტრის საყურადღებოდ სთქვა, რომ აზერბაიჯანის ჯარმა თავისი შეხედულებით და გამართულობით მშვენიერი შთაბეჭდილება დასტოვა. აგრედვე გზათა მინისტრს მადლობა უძღვნა იმ წესრიგისათვის, რომელიც დამყარებული იყო აზერბაიჯანის რკინის გზაზე. აღნიშნა აგრედვე რომ მიუხედავად მომენტის სიდიადისა თავისი მოვალეობა რკინის გზის მთავრობამ პირნათლად შეასრულა.

დასასრულ კორიმ მიმართა საგარეო საქმეთა მინისტრს და აღნიშნა, რომ მისმა სამინისტრომ შესძლო მრავალ საკითხის მშვიდობიან გზით გადაჭრა.

საბჭოს სიტყვაში მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ მადლობა გადაუხადა იმ ყურადღებისათვის, რომელიც გენ. კორიმ აზერბაიჯანის საკითხებისადმი გამოიჩინა.

გენ. კორი ამიერ-კავკასიის შესახებ

ბაქოს გაზ. „ზარია“ იტყობინება, რომ გენ. კორის ბაქოდან წამოსვლასას განუცხადებია აზერბაიჯანის მთავრობისათვის, რომ მას აქვს ცნობები, რომლის მიხედვით, ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკათა მდგომარეობა გაცილებით უფრო მტკიცეა, ვიდრე იგი წინეთ ფიქრობდა.

უსუბეკოვის კაბინეტის მდგომარეობა.

გაზ. „ბაკინსკიე სლოვო“ სწერს:

მთავრობის კრიზისი, რომლის შესახებ ბევრს სწერდენ, როგორც სჩანს მშვიდობიანად დასრულდა.

როგორც ჩვენ გვატყობინებენ სრულიად სანდო წყაროდან, მთავრობის კრიზისის ისტორია დაიწყო იქიდან, რომ ზოგიერთ წრეებში გავრცელდა

ხმები, თითქმის ბრიტანეთის სარდლობა კმაყოფილი არ ყოფილიყოს ესუბეკოვის პოლიტიკით.

ბ. ესუბეკოვმა, საჭიროთ დაინახა, ეს ხმები ეცნობებინა ჰოლკ. ბატელ კორტისათვის, რომელმაც კატეგორიულად ფარმყო ეს ხმები და განაცხადა, რომ იგი და გენ. კორნილ სავსებით კეთილ-განწყობილნი არიან მინისტრთა თავმჯდომარის პოლიტიკისადმი.

ამ განცხადების შემდეგ მთავრობის კრიზისისათვის პოლიტიკური მიზეზები სრულებით გაქრენ და შესაძლოა, რომ კიდეგ მოქმედებდეს ზოგიერთი მიზეზები, მხოლოდ საქმიანი ხასიათისა.

ამ მოკლე ხანში, ამ სახით მოხდება ზოგიერთი ცვლილებები მთავრობის შემადგენლობის.

სოციალისტების შეკითხვა აზერბაიჯანის პარლამენტში

აზერბაიჯანის პარლამენტის 18 აგვისტოს სხდომაზედ გაირჩა სოციალისტების კითხვა დენიკინის საშიშროების, ინგლისელების წასვლისა და ფლოტის მოხალისეთაგან გარდაქმნის შესახებ.

სამასუხოთ ილაპარაკა საგარეო საქმეთა მინისტრმა ზ. ი. ხალფაროვმა.

სოციალისტურმა ფრაქციამ განაცხადა, რომ მინისტრის განმარტებამ იგი ვერ დაკმაყოფილა, და ამ რიგათ ნაკაზის ძალით, სოციალისტების კითხვა უნდა გარდაიქცეს შეკითხვათ, რომელიც შემდეგ სხდომაზედ გაირჩევა.

კითხვის პარლამენტში გარჩევას ბ-ნ ხალფაროვის გარდა დაესწრენ მინისტრთა თავმჯდომარე ნ. ბ. ჟორდანია და საგარეო მინისტრი ბეგზანდაროვი.

მოხალისეთა წინხვლა

გაზ. „ბაკინსკ. სლოვოში“ სწერია: ბაქოში მოსულ გემების ადმინისტრაციის სიტყვით, ამ დღეებში, პეტროვსკიდან მოშავალ საზღვარო გემის მიერ დაჭერილ იქნა რადიო, რომელიც ნათქვამია, რომ მოხალისეთა მიერ დაპ. ალიო დაკავებულია.

მოხალისეთა გაწვევა დერბენტსა და პეტროვსკიდან

„ბაკ. სლ.“ იტყობინება, რომ მის მიერ უკანასკნელ სათში მიღებული ცნობით, დერბენტსა და პეტროვსკში მყოფი მოხალისეთა რაზმები გაწვეულ იქმნენ. ამ ადგილებში დარჩენ მხოლოდ საგარნიზონო ნაწილები.

სომხეთი

სოფ. კულფის აღება.

„ეროვორდი ძაინის“ ცნობების თანახმად სოფელი კულფი მაჰმადიანებმა აიღეს. იგდირის მოსახლეობა ამის გამო დიდ შიშს განიცდის და ადგილობლებისათვის ემზადება

იგდირის გარემოცვა.

იმავე გაზეთის ცნობით, იგდირი ადგილობრივ მაჰმადიანთა მიერ გარემოცულია. ერევნიდან ავტომობილებით მცირე ჯარი გაიგზავნა, მაგრამ მოსახლეობა გაგზავნილ ჯარის სიმცირის გამო ეშვრობს, რომ ეს ჯარი რაშეს უშველის.

ბეუკ-ვეზირის გარშემო.

ბოლო ხანებში, როგორც გადმოგვცემს გაზ. „ეროვორდი ძაინი“, სომბათის მეთაურობით, ოსმალეთის სომხებმა ათას ბუთასიანი ჯარი შეაგროვეს და თავს დაესხა ბეუკ-ვეზირს, და რამდენიმე პოზიცია აიღო.

მაშველი ჯარის მისვლა შეტად დაბზარება და მაჰმადიანებმა უკანვე აიღეს, როგორც ძველი პოზიციები, ისე ახალი ადგილებიც. როგორც ამბობენ სომხათის ჯარს დიდი ზარალი მიეცა.

ჰამაზასპის ჯარი.

ახალ ბაიაზეთის ახალი ოფიციერიდან მაჰმადიანებს ათასზე მეტი ცხვარი გაერეკათ და ორი ოჯახი ამოუხოცია. ამაზე ამაზასპი ავტომობილით სწრაფად გაემგზავრა ახალ-ბაიაზეთის კენ. უკანასკნელ ცნობების თანახმად ჰამაზასპმა შეადგინა ორ ათასიანი ჯარი და ზარურისკენ გაემგზავრა

(„ეროვ. ძაინ“)

დავალუს მცხოვრებთა გადასახლება.

სოფ. დავალუს მცხოვრებელმა შეადგენს მიატოვეს მთელი თავისი ქონება და ერევანში გადმოვიქცნენ. ერევანში ლტოლვილები არ შეუშვეს, ამისათვის ახალ-ბაიაზეთის მხარეს დასახლდნენ.

(„ეროვ. ძაინ“)

ილია გურიის გოლოვანიზმი

გურიაში ბოლშევიკური ვაკხანალია კვლავ გაშმაგებულია. დღეგდის გურიის „კომუნისტებს“ ინტელიგენტური ძალა აკლდათ. ბოლოდროში კი მათთან ინტელიგენტებიც მიდიან.

საბაზრო ადმინისტრაციამ „ბოლშევიკის გვარი ვინმე ფერწლისა. „სტუდენტისა და სახალხო მასწავლებლისა“ რომლებიც ხალხს „წითელ ბრძოლისკენ“ მოუწოდებდენ“.

გურიის კომუნისტების განსასაიერებელნი საეჭვო და უსაქმო კომუნიკაციების მაძიებელი პირები არიან, რომელთათვის პროლეტარულ იდეის ქეშაში გამოტანა ნივთიერ ბედნიერებას და კარიერას განაპირობებს.

ამ პირებისთვის სულ ერთია საქართველო მოისპობა თუ ლენინს მოეღება ბოლო!..

პიროვნულ ავანტიურას მათი გულიდან ყოველი წმინდა სიტყვა და კეთილშობილური ამოფეთქვა!..

ასეა პირველ შემთხვევაში.

მეორე შემთხვევაში უნდა ვეძიოდეთ. რომ იმ შავ პირებს.—ხალხს სხვა და სხვა ხრიკებით რომ აღელვებენ ახალ გადასახადების და აგრეთვე მაჰმადიდიდი იჯარის წყლის გამო—გურიის მშრომელ ხალხი გაჩყვება და მაშინ დღეიანდელ საზღვარზე ფეთქვაც მოხდა ფაქტად უნდა ჩაითვალოს.

გურია, სამაჰმადიანო საქართველოში დენიკინის აგენტურის თარეშამდე საქართველოსთვის ბედის საზღვრად უნდა ჩაითვალოს.

დენიკინმა სწორი დიაგნოზი აიღო, როცა ოზურგეთში მდგომ ჯარს ბოლშევიკური პროკლამაციები ჩამოუყარა...

ახლაც შუაბობს დენიკინი და ხელში ატრიალებს ჩვენი ერის ფუქსავატ ფეილებს...

ბაქარის მოსაზღვრე გურია საფრთხეს ამზადებს და მთავრობის ზომები კი ამ დროს მხოლოდ პიტინგებით იწურება ეს გზა გავლილია. და ნაყოფი მისგან მცირეა. საქართველოს რადიკალურ ზომების მიღება და სწრაფად შემყრობა მათი, ვინც საქართველოს არევდარევაზე ოცნებობს

ი. ლ ლიძე.

ფეიერეზი

(ხაკ. დეპეშ. სააგენტო)

მარიამობისთვის 21.

ბოლშევიკური ცნობები

მოსკოვი. აგვ. 20. ც—ა. კ. ბ. ბ. ბიულეტენი.

წითელ ხაჩუქართა კრება.

ყაზანი. აგვ. 19. 31 აგვისტოსთვის წითელ ხაჩუქართა დღეა დანიშნული. წინათ დანიშნულ ხაჩუქრების დღეს 500.000 მანეთი შეგროდა. ამ ფულით ნაყიდი საჭირო საგნები აღმოსავლეთის ფრონტზე გაიგზავნა. ბერლინი. აგვ. 17. ბუდაპეშტის პრესბიუროს ცნობით რუმინეთის საოკუპაციო ჯარი აპირებს მთელი დასავლეთ უნგრეთი დაიპყროს.

გაზეთების დახურვა ლატვიაში.

პეტროგრადი. აგვ. 19. ლატვიაში მთავრობის საწინააღმდეგო აგიტაციის სათვის დახურეს 3 გერმანული, 1 რუსული გაზეთი და 1 ლატიშური ჟურნალი. რიგის მენშევიკებმა გაფიცვაში მონაწილეობა არ მიიღეს და განაცხადეს რომ რევოლიუციონერი შუშები მას მხარს არ უჭერენ.

რუსეთი გერმანიასთან ხომარ განწყობილებაშია

მოსკოვი. აგვ. 20. ყოფილის საგარეო დიპლომატები, რომლებიც პარიზში სხედან, აცხადებენ, რომ რუსეთი, რომელიც ვერსალის საზავო კონფერენციას არ დაესწრო, უნდა ჩაითვალოს გერმანიასთან ომის გაგრძელებლად.

ვილნოს აღება

ბოლონელთა ლეგიონებმა ხელში ჩაიგდეს ვილნო და კომუნისტების ძალთა სასაფლაო დანგრიეს.

უწესოება გერმანიაში

ნაუენი. აგვ. 20. ზემო სილეზიაში მოსახლეობა ამბების გამო ბერლინის სურსათით უზრუნველყოფა საეჭვოა. ამას გარდა 1 ენკენისთვიდან მოელიან რკ. გზის მიმოსვლის შემცირებას.

რუმინეთის ხაპასუხო ნოტა

ლიონი. აგვ. 19. რუმინეთის საპასუხო ნოტა შეადგენილია უფრო მკაცრი ფორმით, ვიდრე ამას მოელოდენ. უმაღლესი საბჭო აცხადებს, რომ სამხედრო მასალის, რკინის გზის შემადგენლობის, სასოფლო საბეურნეო ნივთების და სხვა ქონების წარმოება, სამხედრო ზარალის ანაზღაურების სახით, დაუშვებელია. რუმინეთის ჯარს და მთავრობას არ აქვთ არავითარი უფლება თავის ნებით გადაადგილოს უნგრეთის კონტრიბუცია.

საამხედრო ცნობა.

მოსკოვი, აგვ. 20. კაპელის ბოლკებში 120-200 კაცია. ოფიცერთა შორის დამოკიდებულება გაუწვავებულია. კადრის ოფიცრები ისე არიან როგორც გენერლები. ჩვენ მხარეზე ოფიცერთა გადმოსვლა გახშირდა. „ყაზახები ცუდად იბრძვიან, მათ ომში გამოუსადეგრათ სთვლიან. ყოველდღე ასობით შეიარაღებულნი ჩვენს მხარეზე გადმოდიან. სატელეფონო ნაწილი სუსტია. საომარი საშუალებანი არ არის. ტრანსპორტი ფურგონებით გადაადგთ.

რუსი ლტოლვილები.

კამიშლოვი, აგვ. 14. ტიუმენის შარაგზა სავსეა თეთრგვარდიელთაგან გამოქცეული ლტოლვილებით. საბარგო ფურგონებს რიგათ მიჰყავთ. იმდენათ დაბნეული არიან ლტოლვილები, რომ ქუჩაში სტოვებენ ქონებას. №-ის დივიზიის წითელმა ჯარმა მოიტანა ლტოლვილების მიერ მიტოვებული ერთი ყუთი ოქროს და ვერცხლის ნივთები.

პოლონელები და დენიკინი.

ლიონი. აგვ. 19. ვარშავიდან იუწყებიან, რომ რუსეთში ოვზანენა პოლონელის დელეგაცია და დენიკინის მთავრობასთან საგანგებო და ფინანსიურ დამოკიდებულების გამოსარკვევად.

საამხედრო ცნობა. ჩრდილოეთის ფრონტი. შენოზერის რაიონში შურმანის მიმართ. ბრძოლაა. დასავლეთით მდ. სუნუზე ჩვენი შეტევა გრძელდება.

დასავლეთის ფრონტი. პსკოვის რაიონში პორხოვის მიმართ. ჩვენ 25 ვერსზე სოფელი დავიჭირეთ. ოსტროვსკის მიმართ. იზბორსკ-პსკოვის გზატკეცილის საშრეთით ბრძოლაა. ბორისოგლების და ბოჩრუისკის მიმართ. მტერი შეეცადა მდ. ბერეზინაზე გადმოსვლას, მაგრამ კონტრ-შეტევით უკუვაგდეთ.

სამხრეთ-დასავლეთის ფრონტი. ჩვენ კაზატინი დავსტოვეთ. შავიზდვის ნაპირზე მდ. ბუგზე და ბობრინს რაიონში მდგომარეობა უცვლელია.

საზავო კონფერენციაზე.

ლიონი, აგვ. 19. ჰუნგრეთში მყოფ ამერიკელთა წარმომადგენლებისაგან საზავო კონფერენციის წრეებში მიღებული ცნობების მიხედვით მოკლე ხანში შესაძლებელი იქნება ჰუნგრეთიდან ზავის შეკვრის შესახებ მოლაპარაკების გაჩართვა, ბუდაპეშტის საქმეები ჯერაც გამოუსწორებელია. შესაძლებელია ფრაკიის საკითხი ოსმალეთის საკითხს დაუკავშირონ. ეს დამოკიდებულია იმაზე, თუ რა პოზიციას დაიჭერს ამერიკის დელეგაცია ოსმალეთის შანდეგის საკითხში. ამერიკელები ჩფიერობენ, რომ ინგლისი, საფრანგეთი და იტალია მოქმედებას არ დაიწყებენ ვიდრე შეერთებული შტატები ბოლოკვეთ არ გაბოსთქვამს თავის აზრს. ამავე დროს კი ინგლისს ძალას ატანენ, რომ მცირე აზიიდან თავისი ჯარი გაიყვანონ.

ზანგების და ამერიკელების შეტაკება.

ლიონი. აგვ. 18. ვაშინგტონიდან იუწყებიან, რომ ამერიკის რამდენიმე ქალაქში ზანგებსა და თეთრ კანიანების შორის მოხდარ შეტაკებში ბოლშევიკებიც ილებდნენ მონაწილეობას. გამოირკვა რომ ზანგებს ბოლშევიკების აგიტატორები ხელმძღვანელობდნენ.

ბოლშევიზმი ბოლონეთში.

პეტროგრადი. აგვ. 19. კოვნოს გაზეთი „ლეიტუვა“ იუწყება, რომ ბოლონელ მუშათა შორის ბოლშევიკების რიცხვი 7 პროცენტიდან 27 პროცენტამდე გაიზარდა.

„გერმანული ავანტარა“ თუ „ავანტარის რესპუბლიკა“

ბერლინი. აგვ. 13. უმაღლესმა საბჭომ ვენის მთავრობას წინადადება მისცა „გერმანულ“-ავსტრიის რესპუბლიკა“-ს შაგიერ მხარეს დაარქვან „ავსტრიის რესპუბლიკა“.

მეფე კონსტანტინეს განცხადება.

საბერძნეთის ყოფილი მეფე კონსტანტინე აცხადებს, რომ ინგლისში ყავს მეგობრები და საბერძნეთი ინგლისთან ერთად ხელიხელ ჩაკიდებული უნდა წავიდნენ წინ.

მონარქისტული მოძრაობა.

თუ ჰუნგრეთში ერცჰერცოგს იოსებს აღიარებენ, მაშინ, გიუგენბერია, რაგომ არ აღსდგება მონარქია ავსტრიაშიც? ბერლინში ბევრს ლაპარაკობენ, რომ კოლჩაკის გამარჯვება რომანოვიანი რესტავრაციას ნიშნავს.

ბრიტანეთის საამხედრო ძალები.

ლონდონი. აგვ. 13. ქვემო პალატაში ჩერჩილმა ბრიტანეთის სამხედრო ძალების შემცირების შესახებ განაცხადა, რომ ბრიტანეთის რეინის ჯარის რიცხვი ერთ ბრიგადამდე შემცირდება. იმედი აქვთ, მესოპატამიაში, კავკასიაში და პალესტინაში საჭირო ჯარის რიცხვი შეამცირონ და სამაგიეროთ ჯავშნიან ავტომობილებს ჰაეროპლანებს და ტანკებს გაგზავნიან.

შეეციის ზეგო ბალატა.

პეტროგრადი, აგვ. 19. რიგის გაზეთების ცნობით, შვეციის ზემო პალატის არჩევნებში გავიდა 20 შეუმრავლესი სოც.-დემ. წინათ იყვნენ 19. შემდეგ, 41 ლიბერალი, იყო 43, შეარცხვენე სოციალისტი 4, წინათ იყო 2. კონსერვატორებს 36 ადგილი ჰქონდათ, გაიყვანეს 39.

კურლანდიის დაცლის ვადა.

პეტროგრადი, აგვ. 10. გერმანელებს კურლანდიის დაცლის ვადა გაუგრძელეს 28 აგვისტომდე.

ბერლ. ეროვნულ ყრილობაზე.

ნაუენი, აგვ. 19. ეროვნულ ყრილობაზე საზავო პირობების განხორციელების კანონი წაიკითხეს. გარეშე საქმეთა მინისტრმა მიულერმა განაცხადა, რომ ეს კანონი მოსაწყვანს გერმანიის მისწრაფებას კეთილსინდისიერად აასრულოს საზავო ხელშეკრულება.

პოზნანში და სილეზიაში.

ნაუენის რადიოს სურს, სპარტაკელები გამოიყვანოს სილეზიაში მომხდარ უთანხმოების დამწაგველ. მათი სიტყვით, მთავრობის ჯარს ზოგიერთ ადგილას საფრთხე მოელის. სილეზიაში და დასავლეთ პოზნანში საალყო წესია შემოღებული.

ჩრდილოეთის ფრონტი. შენოზერის რაიონის გზ. გასწვრივ ბრძოლაა. მდ. სუხუზე ჩვენი შეტევა გრძელდება.

დასავლეთის ფრონტი. პსკოვის სამხრეთ-აღმოსავლეთით ჩვენ სოფლები დავიჭირეთ. ბორისოგლების და ბობრუისკის მიმართ. მტერი შეეცადა ბერეზინაზე გადმოსვლას, მაგრამ ჩვენ უკუვაგდეთ.

სამხრეთ დასავლეთის ფრონტი. ჩვენ კაზატინი დავსტოვეთ.

დენიკინის ფრონტზე. ლუბნის დასავლეთით ჩვენი ჯარი ახალი პოზიციებისკენ იხევს. ორენბურგის მიმართ ჩვენი შეტევა გრძელდება. ორენბურგის რაიონში ჩვენი ჯარი ბუგულჩუნის სამხრეთ აღმოსავლეთით უტევს.

ხოჯორნის სადარაჯოზე

ამ თამდენიმე ხნის წინად ხოჯორნის სადარაჯომ მიიღო ცნობა რომ რამდენიმე სომეხს ჩვენს საზღვრიდან წამოდაურთველად სომხეთში საქონელი გაეტანა. სადარაჯო რაზმის უფროსმა მათ დასჭერად ორი ჯარისკაცი გაგზავნა რომელნიც, თანახმად ბრძანებისა, გაეშურნენ და სოფელ ბოდბაზორში მიართვა დაინახეს რომ ოთხ სომეხს ურმით საქონელი მიეტანათ. უბრძანეს გაჩერებულიყვნენ, მაგრამ ფარი მიიღეს. მაშინ სროლა აუტეხეს და გაიჩარეს. სომხებმა ქრთამათ შეიძლიეს ჩვენს ჯარის კაცებს 1500 მანეთი. ჯარის კაცებმა ქრთამი არ აიღეს და რომ საქმე სასურველად გაეთავებინათ მოახსენეს იქვე მახლობელ სოფლიდან კომისარი. გაგზავნილმა კომისარის მაგივრად მოიყვანა 20 შეიარაღებული სომეხი. და მათ ჩვენს დარაჯებს ცარიელი ყაყარეს. ერთ მათგანს სცემეს, წამოაყენეს და შეკრეს, თანაც აგინებდენ მასაც და შის მთავრობასაც. ბოლოს იმსჯელეს, მოიყვანათ, თუ რა ექმნათ ამ ხელფეხ შეკრულ ვახმისტრისათვის. გადასწყვიტეს მოეყვანათ ინგლისელისათვის. გზაში ჯარისკაცმა წყალი მოითხოვა და ჭაში, ფეხებში თოკი მოაბეს და ისე ჩაუშვეს.

ინგლისელები საქმეს გაეცნენ. სომხები დაშნაშავედ იცნეს, შეიპყრეს და საქმე გადასცეს ნეიტრალურ ზონის კომისარს წერილს, თანაც დაავალეს კომისარს, რომ დაშნაშავე სომხები სასტიკად დაესაჯათ, ოქმი თვით ინგლისელებმა შეადგინეს. ნეიტრალურ ზონის კომისარმა ტყვეები გადმოუგზავნა თბილისის მაზრის კომისარს, რომელმაც გაბმისტრის ჩვენების ჩამორთმევამდი ისინი გაანთავისუფლა გასაკვირალია! ხალხმა დანაშაული ჩაიდინა, დიდი სახის დანაშაულსაც ანთავისუფლებენ. ისინი უნდა დასჯილიყვნენ არა მარტო იმისათვის რომ უნებართვოდ მიჰქონდათ საქონელი არაშენ იმისათვისაც რომ საქართველოს რესპუბლიკის ჯარის კაცებს თავის მოვალეობის ასრულების დროს წინააღმდეგობა გაუწიეს, სცემეს, აწამეს, იარალი აყარეს, მოკვლა მოუნდომეს და მთავრობა უდიერად მოიხსენიეს.

ჩვენ არ ვიცით რა მოტივით, რა მოსაზრებით იქმნენ ხსენებული პირნი განთავისუფლებულნი. ასეთი მოუფიქრებელი მოქმედება კომისრების მთავრობის ძალიერებისა და პრესტიჟის შემლახველია. ისეთ რაიონში, სადაც ყველაზედ უფრო საჭიროა რომ ხალხს შიში და მოკრძალება ჰქონდეს მთავრობისა.

მეორეს მხრივ რა გავლენას მოახდენს იმ ჯარისკაცზე, რომელმაც თავის მოვალეობის პირნათლად შესრულებისათვის მრავალი დამცირება აიტანა და რომელიც უყურებს დამნაშავე პირებს თავისუფლათ მოსეირნენ. საშასაბურს როგორ უნდა უერთგულოთ, როდესაც მოვალეობის ერთგულ შესრულებისათვის ცემული და შეურაცხყოფილი, უპატრონოდ არის დატოვებული.

მივაქცევთ ამ გარემოებას ვისაც ჯერ არა იმის ყურადღებას და მოვითხოვთ რომ საქმეს საათანადო მსვლელობა მიეცეს, დამნაშავენი დამატიმრებულ იქმნენ რათა სოფელმა დაინახოს რომ მთავრობას აქვს ძალა და სანაპირო საჯარაჯოს ჯარისკაცებმა კი რომ მთავრობა მასთანაა როდესაც ისინი ბოროტმოქმედთ ებრძვიან.

ჯარისკაცი.

ვაჭრობა-მრეწველობის მინისტრის საუურადღებოთ

7 მკათათვეს, გამცვლელ კომიტეტის ნებართვით ძმ. სესიაშვილის ფირმას მიეცა უფლება გაეტანა საკუთარი ქარხნის ნაწარმოები ჩვენი ფირმისა ბათუმის განყოფილებაში ოთხი ათასი ბოთლი კონიაკი. ესე იგი ორმოცდა ჩვიდმეტი ყუთი თითო ყუთში თავსდება საამოც-საამოცდა ათი ბოთლი. ყოველივე ფორმალური მხარის შესრულების შემდეგ გავეცი განკარგულება რომ საათანადო რიცხვი ყუთი აეტანათ თბილისის სადგურზე. წინასწარ თხოვნით მივმართე საბაჟოს, რომ ჩვენი საქონელი გაესინჯა. გაშინჯვის დროს აღმოჩენილა ორი ზედმეტი ყუთი ესე იგი ას ოცი ბოთლი ზედმეტი. მიხდა ეს იმით რომ გაშინჯვარიშების დროს თვით აქციზის მოხელეს შეცდომით (პროვაზნოიზე) დაეწერა: ორმოცდა ცხრამეტი ყუთი ესე იგი ორით მეტი. და ამასთან ერთად, ვინაიდგან იმ დროს საწყობში ბევრი გაამზადებული ყუთი ეწყო, ჩვენს საქონლის გამგზავნელს მეხანიკურათ შეცდომა დაეშვა და ყველა 59 ყუთი, რომელზედაც, „პროვაზნოი“ ეწერა დროგზე დაუდვია. რაც იმ წამსვე მან განაცხადა სადგურზე. როდესაც ეს ყოველივე ფირმის საქონლის გამგზავნელმა გამოგზავნელმა გამგემ გამაგებია, ამ წამსვე გავეშურე მთავარ საბაჟოში რომ გაუგებრობა და მოსამახასურის შეცდომა ამეხსნა. მერეცხვინა ოქმის შეყენება რომ კონტრაბანდის სახე არ მიეცათ შემთხვევითი გაბარულ ორი ყუთისთვის. მაგრამ, ოქმი შეიყანეს ისე, როგორც სურდათ და მიბრძანეს იმ წუთშივე ფული წარმომედგინა, და ფირმის დაკეტვითაც მემუქრებოდენ იმასაც კი ამბობდენ სესიაშვილის ფირმა ყველაფერს აიტანსო. რაც ყველაზედ უფრო შეუწყნარებელია, ეს ისაა რომ ეს ორი ყუთი კონიაკი სპეკულიატურ ფასებში შეიფასეს, რასაც მე მგონია სბნელმწიფო დაწესებულება არ უნდა კადრულობდეს იმ დროს, როდესაც ქალაქის თვითმართველობა გვაიძულებს ნიხრის დადებით გავყიდოთ კონიაკი ოცდა-ხუთ მანეთიდან ოცდა-ხუთმეტ მანეთამდე, ამ დროს მთავარი საბაჟო ვიპოვიდა კონტრაბანდათ გასაგზავნ ჩვენ კონიაკს აფასებს ოთხმოც მანეთად და ას-ოც ბოთლს ი.ეე ჩვენს კონიაკში გაახდევინებს ჯარიმას თუთხმეტი ათას ას სამოც მანეთს რომელიც შეეიტანე კიდეც. ამის მიზეზი ისაა, რომ დაჭერილ კოტრაბანდის ჯარიმიდან საბაჟოს მოხელეები მხოლოდ ჯარიმის სამოცდა-ათ პროცენტს იღებენ საჩუქრად მთავრობისაგან; ეს ჰქმნის სიხარბის სულიერ განწყობილებას, რასაც ხანდახან არ შეიძლება სიმართლის გადახვევა არ მოჰყვეს და ასეთ სპეკულიატურ ფასსაც იმიტომ ადებდა, რომ მეტი საჩუქარი მიიღოს.

ორ კუთზე თერთმეტი ათას ას სამოცი მანეთი შეტანილია. საამოცდაათი პროცენტი ამ ფულიდან მოხელეებს მიღებული ექნებათ მაგრამ ჩვენ ფირმის ბრილობაზე მაღლამო ჯერ არ არის დადებული. ჩვენც ქვეყნის სარგებლობის და დაწინაურების საქმეს ვემსახურებით. ჩვენც სახელმწიფო ტვირთს ვზიდავთ და მას ვშველით, ძალიონები შედის ხაზინაში ჩვენგან აკრეფილ გადასახადიდან. მოგების მეტი პროცენტი ხაზინას მიაქვს. ამავე დროს საბაჟოს მოხელეები ხშირად ფირმის სახელის გატეხას არ ერიდებიან, რომ ჯარიმის 75 პროცენტი თვითონ წაიღონ და ხაზინას მხოლოდ 15 პროც. დაუტოვა. ასეთი წესები დარღვეულია რიგორც კერძო წარმოებისთვის, აგრეთვე მოხელეს ზნეობისთვისაც, რომელზედაც ბოლოს და ბოლოს უნდა დაეშყაროს სახელმწიფო. როგორც ვაჭრობა-მრეწველობის დაცველს, გთხოვთ დაგვცვათ ფირმა საბაჟოს მოხელეთა უკანონო მოპყრობისაგან, გამოითხოვოთ ყველა საბუთები ამ საქმის შესახებ და აღმიდგინოთ სიმართლე. სიტყვა „კოტრაბანდი“ რაზედაც აშენდა ეს ოქმი, საქმის არსებით ვითარებას არ უპასუხებ, არამედ იმ კანონის ზეგავლენით უფროა გამოწვეული, რომელიც ჯარიმის 75 პროც. მოხელეებს ანიჭებს. სესიაშვილის ფირმა, რომელიც 30 წელიწადა არსებობს არ იკადრებს კოტრაბანდით ასი ბოთლი გაატაროს, როდესაც მას ათასობით გამოცხადებულად გაატარებ.

გთხოვთ საქმის გამოძიებას, რომელიც, დარწმუნებული ვარ სიტყვა „კოტრაბანდას“ მოხსნის აღნიშნულ პირობებში ბედმეტად მოყოლილ ასოდე ბოთლს.

რწმუნებული და მთავარი გამგე ფირმისა ქალ. თბ. თვითმართველობის

ხმოსანი დ. კალანდაძე

ვაჭარ-მრეწ. კრება

18 მარიამობისთვეს შესდგა საგაჭრო-სამრეწველო პალატის კრება, რომელსაც პალატის წევრთა გარდა დაესწრნენ არა წევრნი ვაჭარ-მრეწველნიც. კრებამ მოისმინა წერილობითი მოხსენება ბ-ნ ალექსანდრე ჯაბადარისა შესახებ არსებულ და მომავალ ყოველნაირ გადასახადებისა, გაწერილ ვაჭარ-მრეწველებზე. ხანგრძლივი ბრძოლა გაცვლა-გამოცვლის შემდეგ კრებამ მოიწონა მოხსენება და მიიღო შემდეგი დადგენილება:

1. აღიძრას შუამდგომლობა ფინანსთა და საჯრობა-მრეწველობის მინისტრისა და მთავრობის წინაშე, რომ ა) ვინაიდგან ამ ჟამად სახელმწიფოს ესაჭიროება ფული მიმდინარე ხარჯების დასაფარავად, აკრეფილ იქმნეს ერთი ნახევარი გაწერილ სარეწავი დამატებითი გადასახადისა, ხოლო აკრეფა ამავე გადასახადის მეორე ნახევარისა დროებით შეჩერებულ იქმნეს; ბ) დროებით შეჩერებულ იქმნეს აკრეფა ქალაქებისა და ერობათა მიერ გაწერილ სანიტარულ გადასახადებისა.

2) შესდგეს განსაკუთრებული კომისია მთავრობის, ქალაქთა, ერობათა, გუბერნთა, მრეწველთა, ხელოსანთა და ბანკების წარმომადგენელთაგან ყველა გადასახადების, როგორც სახელმწიფო აგრეთვე საქალაქო და საერობოთა შესასწავლად და გადასახადების, აქციზის, ტარიფის, ბაჟის და სხვ. მაქსიმუმის ნორმების დასაწესებლად.

3) 1918 წ. მიღებულ კანონის № 94 მე-3 განყ 1 მუხლში შეტანილ იქმნას ცვლილება შესახებ გუბერნიის გადასახადთა საკრებულოს შემადგენლობისა. საკრებულოში ხმის უფლებით უნდა იყვნენ: გადასახადთა ინსპექტორთა ორი წარმომადგენელი და ექვსი წევრი, ვაჭარ-მრეწველთა წრიდან, ვინც სავაჭრო მოწმობათა გადასახადს იხდის და რომელთაც ირჩევენ ვაჭარ-მრეწველთა კრებაზე, სავაჭრო-სამრეწველო პალატის თავმჯდომარის თავმჯდომარეობით, ექვს წარმომადგენელთა შორის იქნებიან ერთი წარმომადგენელი ადგილობრივ ბანკებისა, ერთი მრეწველთაგან და ოთხი ვაჭართაგან. გარდა ამისა, გუბერნიის საკრებულო იწვევს საჯაბირო ხმით ვაჭრობა-მრეწველობის სხვა და სხვა დარგების ექსპერტებს.

4 საქალაქო და სამაზრო საკრებულოებში უნდა მოწვეულ იქმნენ საკრებულოს თავმჯდომარის მიერ სავაჭრო-სამრეწველო პალატის ან მისი განყოფილებათა საშვალებით წევრნი საკრებულოსი. გარდა ამისა, სასურველია თავმჯდომარის მიერ მოწვეულ ექსპერტებისა.

საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა

შენიშვნა: საცა არ არის განყოფილება საგაჭრო-სამრეწველო პალატისა, თავმჯდომარე წევრებს იწვევს ადგილობრივ ვაჭარ-მრეწველთა კავშირის საშვალებით.

5. სანამ მეორე მუხლში აღნიშნული კომისია საბოლოოდ შეიმუშავებდეს გადასახადთა წორშეს, დროებით შერჩერებულ იქმნეს გაწერა და აკრეფა ზედმეტ მოგების დამატებითი სამხედრო გადასახადისა.

მადლობა უურადღებისთვის.

ბ-ნო რედაქტორო! ნება მიბოძეთ თქვენი გაზეთის საშეალებით ულრეესი მადლობით მივმართო ყველა იმათ ვინც თანაგრძნობა გამოუცხადა იმის გამო, რომ აფხაზეთის კომისარიატმა გაზეთში მოთავსებული წერილებით აფხაზეთში არსებულ წყობილების კრიტიკულად განხილვისათვის, გადასახლება მოისაჯა. მე დიდათ ამაღელვა და გამახარა ახალგაზდა სტუდენტების განურჩეველად მარტიისა და ეროვნებისა ყურადღებამ და პატიოსნური გრძნობით გამოთქმულმა გაკიცხვამ აფხაზეთის კომისარიატის დადგენილების გამო მთელ ჩემ ცხოვრებაში ის მქონდა სანატრელად, რომ არც ერთი ჩემი მოქმედება საზოგადოებრივ ასპარეზზედ მოღვაწეობის დროს და გკლით მოფენილ მრაკტიკულ მუშაობაში სტუდენტობის ტრადიციის საწინააღმდეგო არ ყოფილიყო.

ჩემი საქმე არ არის ავღნიშნო ის, თუ რამდენად დამაშორა მწარე ცხოვრების სინამდვილემ ამ ჩემ სასურველ იდეალს, მაგრამ ერთი რამ კი შეიძლია თამამად განვაცხადო: არას დროს არ ვწითლდები, როცა სტუდენტობის საზოგადოებაში მოვხვდები. მთელი ჩემი სულიერი განწყობილებით და გრძნობით დდემდის თაყვანის მცემელი ვარ სტუდენტობის ტრადიციისა, ერთში, შეიძლება, მართალი იყოს მთავრობას სამით ჩემ წინააღმდეგ ბრალმდებლის როლში გამოსული, ამ ქამად აფხაზეთის იუსტიციის კომისრად წოდებული, ი. ლორთქიფანიძე. ქალაქის საბჭოში გაცხარებულ მოლეშაკის დროს, ჩემ დამცველთ მრავალნაირ საპასუხო აზრების მოსმენის შემდეგ, იმან ნება მისცა თავის თავს საჯაროდ განუცხადებინა, რომ მე უიღბლო კაცი ვარ (неудачникъ), რომ ჩემი პოლიტიკური კარიერა გათავებულია". დიახ, მართალია ის, რომ მთელ ჩემ სიცოცხლეში ერთად ერთი ნატვრა და ოცნება ჩემი სამშობლო—საქართველოს დამოუკიდებლობა იყო.

მე ჩემ ამხანაგებთა მცირედი ჯგუფით იმ დროს ვებრძოდი სამშობლოს თავისუფლებისათვის, როცა ეს დიდათ საძნელო და სამძიმო იყო; იმ დროს შეუძლებელი იყო ყურადღების გამოწვევა იმ ხალხის უმრავლესობაში, რომლისათვის მე მზად ვიყავი სიცოცხლე შემეწირა; ამ ქამადაც, როცა სამშობლოს შემოქმედებითი, ნაყოფიერი მუშაობა სჭირია, მე არ გსცდილობ ავფუასიანი ფრაზებით შეუგნებელ ბრბოს თანაგრძნობის მოპოვებას და ამით სამინისტრო საგარეულზედ უფლების დამკვიდრებას. დიახ, დიდი საკითხია ვინ უფრო უიღბლო: ის, ვინც დაუმსახურებლად იქერს უმაღლეს თანამდებობას და მირველსავე მოქმედების შემდეგ იძულებული ხდება საიქიოს თავის წებით გაემგზავროს და შორი გზისათვის გამზადებული აფხაზეთში შეჩერდეს, თუ მე, რომელიც, როგორც მუდამ დეგნილი მოქალაქე, ვდგევარ სამშობლოს საყარაულოზედ ჩემი ხალხის ინტერესების უანგაროდ დასაცველად.

ნაკო თავდგირიძე.

ახალგაზდობა გაგზავნის ფასახეგ საზღვარ გარედ

სახალხო განათლების მინისტრის ნოე რამიშვილის თავმჯდომარეობით 28 მკათათვეს და 1 მარტიამობისათვეს შესდგა მირველი სხდომები. იმ საუწყებათაშორისო კომისიისა, რომელსაც დასაფუძნებელ კრების მიერ დავალებული აქვს შეიმუშაოს წესი სახელმწიფოებრივ მოთხოვნილებათა დაბალოვანებით დასაკმაყოფილებლად, რამდენი კაცია თვითეულ დარგში ეხლავე აუცილებლად [გასაგზავნი და თავის მოსაზრებანი ამის შესახებ წარმოუდგინონ განათლების სამინისტროსთან შემდგარს საუწყებათა შორისო კომისიას.

4) დაეგალოს ყველა უწყების წარმოადგინოს "სია სახელგარ-გარეთ გასაგზავნად ღირსეულ კანდიდატებისა.

5) ამ მიზნით და განათლების სამინისტროს კანცელარიაში შემოსული თხოვნები სასწრაფოდ განაწილებულ იქნას სათანადო უწყებათა და ცენტრალურ დაწესებულებათა შორის.

თხოვნები განათლების სამინისტროს კანცელარიამ უკვე დაანაწილა და ზოგიერთ უწყებას გაუგზავნა კიდეც.

შემდეგი სხდომა კომისიისა, სულ ახლო ხანში იქნება დანიშნული.

კორესპონდენცია

სოფ. ლელვანი

(ტაძო იმერეთი).

ზემო იმერეთი საზოგადოდ კარგ მოსავლიან მხარედ ითვლებოდა წინად. მცხოვრებნი ემთავრესად სიმინდის კულტურას მისდევენ. სოფ. ლელვანი კი მოსავლიანობით ყველა სოფლებს წინ უსწრობდა, მოუსავლობის დროსაც, ს. ლელვანს გამოქონდა მეზობელი სოფლები. მაგრამ ეს ორი წელიწადია, სრულიად წახდა მოსავლის საქმე. ამის მიზეზი არის ხშირი წვიმები და აქედან გამოწვეული სიცივეები, რომელიც ძალიან აფუჭებს სიმინდს. უკვე მარიამობისთვე მიდის და სიმინდს ტარო არა აქვს გაკეთებული, ფენები ხომ სულ მოსმოხილია. თუ ასე გასტანა, ამ სოფელს დამშეება მოელის. რაც შეეხება ამ სოფლის კულტურულ მდგომარეობას, უნდა ითქვას, რომ ამ მხრივ ეს სოფელი ჩამორჩენილ სოფლად ითვლება. გარდა ერთი სკოლისა, სხვა არაფერი კულტურული დაწესებულება არ მოიპოვება. რეგოლიუციის დაწყებისას, აქაურმა ნასწავლმა ახალგაზრდობამ ამ მოინდომა საბჭოველოს დაარსება, მაგრამ უვიცმა პირებმა ხელი შეუშალეს და დღეს ეს სოფელი მოკლებულია ყოველგვარ საზოგადო ცხოვრებს—თუ რა ხდება ქვეყნიერობაზე.

79

აცნობეს შეკუთრის გარდაცვალება სასახლეში. დედოფალმა ტეხი ამკრა მედიდურად; არც კი შეიძრა.

— ძალიან იწყენს მეფე: ის ჯერეც ისევ ეზიზღებულია გრძნეულისაგან.

— დაივიწყებს! გრილია გული ვაქ-ციისა. სხვაც ბევრი ეყოლება უძღებს დავიწყებული, ბრძანა დედოფალმა.

და სხვა საგანზედ ჩამოაგდო ლაპარაკი.

კარის კაცები ძალიან ჩაფიქრა ამ შეცარმა უბედურობამ.

— ფრიად შეაშფოთებს მეფეს ეს ამბავი, მოლადაც წაართმევს ხალისს მოქმედებისას, სულ მოადუნებს ვაჟკაცის ნებას.

— მართალს ამბობ! ქალის დროებითი მიფარებამ საშოქმედო ძალა მოუშალა ბიჭებს; სამუდამოდ მისი დაკარგვა მთლადაც მოუსპობს უნარს ლეკწლისას.

— მერმე რა დროს! საბედისწერო ქალი დასდგომია საქართველოს, ძლიერ ეჭირვება ზნსნელი ხელი ბუშმერაზისა.

— ადრევე უნდა შეეგებინა განმრახვა ჩვენი: გამოგვეყვანა მონასტრიდან ქალი საბრალო; იქნება ასცდენოდა განსაცდელი.

— რასა ბრძანებ! სად წაუვიდოდა თვის ბედს: ყველას თავისი მომავალი თუ ბოლო შუბლზედ აწერია.

მართალი და ხადის გაწყვეტილი იყო ბოტი, საშოქმედო უნარს მოდად მოკლებული. მეტად დაეწუხარებინა იგი სატრფოს დაკარგვას, მის დაპატიმრებას ისეთ ადგილას, სად ველარ სჭრიდა ხმალი მეფისა. დარდს მისცემოდა ბატონი უნაოებელისა. ეშმაკი ტრფობისა ფრიად აზრსენდა მას. სურვილით მოსურებოდა შეკუთრის ნახვა. განმარტოებულიყო შეკუთრის გალიაკში; კალთა ნახვა შეეზარებიყო. მკრთალ ნათელს მოეცა სავანე განცალკევებული. ერთი ჭრაქი და ეწოო მრავალ-ტეოიან ბაშხალაზედ, შუქი დაციაგობდა ოთახში, ფიგა და ფიგ მკრთალად ანათებდა შეკუთრის სახეს კედელზედ მოხატულს. ლეოფის დაბალ მაგიდაზედ სასმისი ედგა.

— რა მშვენიერ ეს ფეიერ, რა შეკეთრი! სოფელი და ფიარს გალასდგა ჭურჭელი.

— მიმდერე რამ ახალი! ნაღვლიან ხმაზედ სოფელი.

ვახაგ ბარნოვი.

(შემდეგი იქნება)

ეროვნულ-დემოკრატიული

ეროვნ.-დემოკრატიულ პარტიის ორგანიზაცია, რომელსაც მყავს 200 დე წევრი. ხალხი თანდათან მიხვდა, ვინ ყოფილა მისი ინტერესების დამცველი.

სოციალ-დემოკრატებს ბოდო ხანებში გაუვრცელებიათ ხმა ხალხში, რომ გადასახადები ეროვნულ-დემოკრატების საქმეა, მათ გააწერეს ხალხს დიდი გადასახადი, რომ ხალხს სოციალ-დემოკრატებზე გული აუცრუვონ და თითონ გახმაურდნენო.

ლეოგანის მახლობლად, სულ 10 ვერსის მანძილზე აკრავს ზოა-გორიანი ადგილი სამალაბოთი, რომელიც რამდენიმე 1000 სულს ცხვარს და სხვა საქონელს ყოფნიდა. აქ წინად ამოვეგზდა ცხვარს ჯაგახელი მეცხვარეები და დიდი სარგებლობაც მოიქონდათ ლეოგანელებისათვის ბატყლით და ყველით. როგორც კი რეგოლიუცია დაიწყო, ლეოგანელებმა ადარ შეიფუშვეს მეცხვარეები სამალახოთ. მთელი საძოვრის ბარჯი ლეოგანელებს დაეწვათ თავზე. წელს ჭაუანასწავლი ხალხი სხვანაირად მოიქცა, მეცხვარეებიც შეიფუშვა. ბ ერობასთანაც დაიჭირა საქმე. მაგრამ ახლა ხალხი მწყემსებისაგან შეიქმნა მოტყუებული. გარიგებით სულ საქონელზე უნდა ეძლიათ მწყემსებისათვის ყირად 25 ბ. როდესაც საქონლის წამოყვანის დრო დადგა, მწყემსებმა თავისი ნებით მოუმატეს სულზე 5 მანეთი, რადგან ყარგად იციან, რომ მასზეს არავის წინაშე არ აგებენ, აქაც ადმინისტრაციის სუსტი მხარეებით სარგებლობენ.

სოფლის ახლო-მახლო ტყეებში ბლომად მოიპოვება გარეული ცხოველები, რომლის მოშენებას სხვა ქვეყნებში ხელს უწყობენ, როგორც მაგ.: არემი, ფეელი, გარეული ღორი და სხვა. რეგოლიუციამდე ტყეს მცველები ყავდა დაყენებული და გარეულ ცხოველებზე ნადირობა სასტიკად აკრძალული იყო.

ღღეს კი არავითარი მცველები მათ ადარ ყავს და თავაშვებული მონადირეები უფნებელ ცხოველებს ანადგურებენ. საჭიროა ზენტაფონის ერობამ ერთხელ და სამუდამოთ აკრძალოს

ბილეთი რად. მიმართ

ბ-ნო რედაქტორო! გთხოვთ მომითავსოთ შემდეგი:

გაზეთ „საქართველოს" 168 ნომერში ბ-ნი გვალია სწერს, ვითომც ჩემამი რწმუნებულ ეკლესიაში კომისიის თავმჯდომარე ბ-ნი გველესიანი შეზოგარდნილიყოს და ხატები სულ ერთიან დაეცარილოს. შოვალენ ვრაცხ თავს განვაცხადო, რომ ამის მსგავსი არასეერი მოსმდარა და რომ მოსმდარიყო, მე, როგორც მდგელი, მივიღებდი შესაფერ ზომებს.

მღვდ. ილია ხაცვრაძე.

ვისაც სურს

საჩქაროდ, ხელსაყრელ ფასებში გაკეთდეს ან შეიძინოს სახლი, მიმართოს ინტელიგენტთა ჯგუფს.

მამადავითის ქ. 3, ბინა 2. ტელეფონი —2-28.

(1—2594—4)

მიმოსვლა

სახალხო მატარებლებისა

ს. ს. რკ. გზ.

გადის თბილისიდან.

ფოთში	№ 21	ღამ.	12 ს.	5 წ.
ქუთაისში	№ 10 9	საღ.	8 ს.	7 წ.
ბათომში	№ 5	საღ.	5 ს.	4 წ.
ფოთში	№ 3	დილ.	9 ს.	56 წ.
ბათომში	№ 1	ღამ.	11 ს.	30 წ.

მოდის თბილისში

ბათომიდან	№ 2	დილ.	7 ს.	—
ფოთიდან	№ 4	საღ	8 ს.	45 წ.
ბათუმიდან	№ 6	შუად.	12 ს.	10 წ.
ქუთაისიდან	№ 11,12	დილ.	9 ს.	30 წ.
ფოთიდან	№ 22	დილ.	6 ს.	06 წ.

თბილისი-სალოლლი

გადის სალოლლში

№ 8 საღამოს 6 ს. 5 წ.
№ 6 შუადღის 2 ს. 32 წ.
№ 4 საღამოს 9 ს. 50 წ.

მოდის სალოლლიდან.

№ 3 დილის 7 ს. 27 წ.
№ 5 ნაშუად. 3 ს. 5 წ.
№ 7 დილის 11 ს. 52 წ.

თბილისი-ქსანი გორი-ბორჯომი.

გ ა დ ი ს

№ 63 შუადღის 2 ს. 40 წ.
№ 61 დილის 7 ს. 52 წ.
№ 19,20 შუად. 3 ს. 26 წ.

მ ო დ ი ს:

№ 19,20 დილ. 6 ს. 30 წ.
№ 62 დილ. 11 ს. 24 წ.
№ 64 საღ. 8 ს. 4 წ.

თბილისი-სანაინა

გ ა დ ი ს:

№ 4,3 ს. შუად, 1 ს. 40 წ.

მ ო დ ი ს:

№ 4,3 ს. დილ. 11 ს. 30 წ.

შენიშვნა 1. მ. მ. №№ 21 და 22 დანიშნულება არის სამგზავრო სისწრაფის გადასაზიდები და მალე წასხდენი საქონელის.

შენიშვნა 2. მ. მ. №№ 61, 62, 63, 64 იმოძრავებენ თბილისისა, ქსნისა და გორის შუა: 1 წყვილი ივლის უმეტ და კვირა დღეებში, 2 წყვილი უმეტ და უმის წინადღეებში.

საბეჭდიმო კაბინეთი

ექ. კ. ცუკოელაფვილისა

მიიღებენ: ვენერიული, კანის, სიფილ. და სხვა გვარ სნეულებანი ავათმყოფები სასქესე და საშარდე ორგანოთა (606 და 914 წამლობა) მიხეილის საავთმყოფოსთან, ფოსტის ახლოს მალგანოვის (№ 33) და ბელგიის (№ 1) ქუჩების კუთხე საღამოს 6—7 ნახევარ საათ 25—2536—1

ბ. ბ. მეგრაგზიანცი

შინაგანი ავადმყოფობა, ბლექისა და გულისა. იღებს ახალ რენტგენის-ელექტრო-წამლობის კაბინეტში, გ. სინჯვა და წამლობა ჯ.ს სხვებით დიდი სალენოიდი და . ესევალის ტოკით ფილტვების, გულის და სხვა შინაგანი ავადმყოფობისათვის. ლარიბებს უფასოთ. ყოველ დღე დილის 9—1 საათამდე და საღამოს 5—8 საათამდე ბებუთოვის ქ. № 23, ტელეფონი 4—1 7—92.

ხაზეინი კაბინეთი ექიმის

ილარიონ ბაბიცის ძის

მკურნალობა

იღებს კანისა, ვენერიულის და სიფილისის ავადმყოფებს (914-ს და 606 შეშხაპუნება). ავადმყოფთა მიღება ... ლის 10 საათ. 11 საათ. და საღამოს საათ. 6 საათ. მიხეილის პროსპექტი № 116, სასტუმრო „ნოგ"ს პირდაპირ ტელეფონი 14—28.

ტრფობა ნამეგული

(ისტორიული რომანი)

78.

გულკეთილ თემისტოს რომ სიბერეულის ყვავილებით შეკული რტო მიერთმია თავის ახალი დოზილისათვის, ის რომ მოსდომოდა [ნუგეშცემულ ქალს და თვალებს უკოცნიდა, სხვა სენაკში გულდასმით მუშაობდა დედა ოვდითი კარჩაკეტილი. მისი მუშაობა საკვე იყო განსხვავებულ ბალახეულობით; ბალიცა ძველებთ. მეკერნაირი ქოთანი ბაწაწაბაწა. ქვაბები, ქვაბქოთანები; ტაფები თაროზედ, კერაზედ, ბუხრის თავზედ სხვა და სხვა ფერი ზეთები ჭიქებში თუ ჭიჭილგზში. გამხმარი ტანი ქვეწარმავალთა, ფეფრინველთა, მწერთა. ტაბტი ფიჩვ გადაფარებული. ტაბტის ბოლოს გახოკილი ლოგინი მიწყობილი. ბუხრის თავს ჭრაქი; კერის მირას წმიდა სანთელი. თავწაკრული მუშაობდა ექიმი დედაბერი: ქვაბებში თუ ტაფებში წამლებს ადუღებდა, სწმენდავდა, ერთმანეთში წყვეთ გადაბქონდა, აზიგებ-ანელებდა. იქვე ბოლო ქსოვილებით სავსე, ალბათ შესახვევად თუ იარათა საფარებლად შემზადებული. სენაკში ბევი იდგა, სუნი ძ�ერი. მუშაობდა გრძნეული, თან ჩურჩულებდა: ლო ეკვებს ამბობდა, შელოცვებს წარსთქვამდა

ოდითი ერთადერთი ექიმი იყო მთელ მონასტერში, ახლოახლ სოფლებისათვისაც. იცოდა ავადმყოფობის ხელი. სენს ეშინოდა გამოცდილისა. ავადმყოფებსაც ეშინოდათ ბოროტი ჭკურნალისა, თუმცა მისგანვე ელოდნენ შველას. სასტიკი წამლობა იცოდა ნაღველასავით მწარე, ცეცხლივით მწველი, სამარისებელივით ბასრი, გამკვეთი. დედაბერი სიაბით ხელებს იფშვნეტდა, როცა ავადმყოფი მის წამალზედ ველოვით იხლაკნებოდა.

— გასარჩევი წამალი: ან ძირიანად ამოიგდებს სენს, ან ეგაათავებს ავადმყოფს. ბოროტების მოესავი ხორცი ყოველგვარი სენის ბუდეა, მისი ალერსი არავის მშვენის. ან სიკვდილი განწირულისა, ან განკურნება მოსარჩენისა! იტყოდა დედაბერი.

და დრმა თვალებში ნაპერწკლები აჩნდებოდა სიბოროტისა, მიმეკარ ბაგეს გესლიანი დიმი გაუხლეჩდა. ძალიან ეშინოდათ მონაზონებს ამ ბოროტი სულისა, ერიდებოდნენ, მაგრამ სხვა გზა არა ჰქონდათ, არც სხვა მშველელი ყოფილიყო მისებრ გამოცდილი. თუ შეატყობდა, რომ ვეშმა აზრენ-ებდა (ორი მილიონი მანეთის) განაწილებისა. კომისიის სხდომებს დაესწრენ: დამფუძნებელ კრების თავმჯდომარის უფროსი ამხანაგი ალ. ლომთათიძე, მეორე ამხანაგი მდივანი, ფინანსთა და ვაჭრობა-მრეწველობის მინისტრი კანდელაკი, განათლების მინისტრის ამხანაგი ნ. ცინცაძე, მიწათმოქმედების მინისტრის ამხანაგი პეტრე გველეშვილი, შინაგან საქმეთა მინისტრის ამხანაგი პარმენ ჭიჭინაძე, გზათა დეპარტამენტის დირექტორი ბეს. ჭიჭინაძე, საგარეო საქმეთა მინისტრის ამხანაგი საბახტარაშვილი, დამფუძნებელ კრების განათლების კომისიის თავმჯდომარე ლეონ ნათაძე, დამფუძნებელ კრების წევრნი: თოფურიძე, ივ. ჯავახიშვილი, შელ. რუსია, იუსტიციის სამინისტროს წარმომადგენელი დემიდოვი, განათლების სამინისტროს კანცელარიის დირექტორი ვუკ. ბერიძე, უმაღლეს და საშუალო სკოლათა მთავარ გამგე სერგი დანელია და სხ.

აზრთა მცირე გაზიარების შემდეგ კომისიამ მიიღო შემდეგი დადგენილებანი:

1) პირველი რიგში სტიპენდია დაენიშნოთ იმ პირთ, რომელნიც ამ ყველად საზღვარ გარედ სწავლობენ საპროფესიო ლა სატენნიკო რომელსამე დარგში და გამოიჩინეს სათანადო ნიჭი და წარმატება თავის დარგში შეცადინობის დროს.

2) ამავე კითეგორიას მიეკუთვნონ ის პირნიც, რომელნიც რუსეთის ან საზღვარ გარეთ სპეციალურ სასწავლებლებში სწავლობდენ, ამ ქამად საქართველოში იმყოფებიან და საშუალება არა აქვთ საპროფესიო თუ სატენნიკო განათლების განაგრძობისა და დასრულებისა.

3) დაეგალოს ყველა უწყებას და ცენტრალურ დაწესებულებას გამოარკვიოს—უმირატესად რა და რა დარგის სპეციალისტებია საჭირო სახელმწიფოებრივ მოთხოვნილებათა დაბალოვანებით დასაკმაყოფილებლად, რამდენი კაცია თვითეულ დარგში ეხლავე აუცილებლად [გასაგზავნი ლა თავის მოსაზრებანი ამის შესახებ წარმოშუბლსა, შაგს თავსაფარში ფიფქივით ნაჩენს. ნაოჭის ნასახნიც არსადა სჩანდნენ ფრუნგილის შუბლზედ: უჩრდილო ფიქრები თუ ტრიალებდნენ იმის გადლმა. წაწყმენა დასნი დამფენოდნენ თეთრ-ყირმიზ დაწვეს. დედაბრის თვალთ ქვეშ ოდნავ შეირხნენ წამწამთა ტიგრნი. ისევ დაეფინენ უძრავად. ერთს ხან შესდგა გრძნეული.

— მოსახიბლავია, ვაქკაცია ბყროგად შავნე სულისგან დამშვენებული, გაიფიქრა იმან.

და ერთს წამს ნეყოყმანდა. მსწრაფლ შეიკრა შუბლი. ამოიღო ქსოვილი და ფრთხილად დაიფარა ქალს სახეზედან მსწრაფლ გატრიალდა, გაეშურა სხვათაგან დეგნილ აბრდილისავით. ლბილი ქსოვილი ჩაეფინა სახეს. ოფლის ცვარებმა ჩაიკრეს ბათათი. აშოტმა ჩაუოცნა ლამაზს თვალები. დაჭკაფრა ფეერმა. ცეცხლი მოსდო სახეზედ ვეღაც სხვამ, ფეელის სახისამ.

— უიმე! შეჭკვლა ქალმა

და ხელი აკრა გადადარებულ ქსოვილს. ასტერა ქსოვილი, თან აიტანა ამწვარი კანი. მოცვივდნენ მონაზონები განწირულ ძალიზედ ქალისა. შეჰარაო: მთელი სახე წითლად იყო ადარეგრეგზული, ამწვარ-აშუშხული, კანგადაშეგრილი. მოვიდა თეოდონიაც. გადაადგლო თვალი სიმწარით ადგილობრივ ჩაეკეფა, მაგრამ ხელები დაიკრა. დაეძახეს ოვდითს. გაიკვირვა ამან, ბიოოს გოცდა. გასინჯა ქსოვილი.

ასპიტს დაუშხაბია მანდილი. ბუზების შიშით თუ გადაიფარა საწყალმა.

წასცხო მალაზო.

— გაუგრილებს, წყლულს დაუშეშავს. ლრობედ აუგლეკია პირსაფარი. მარჯვენა ქუთუთოა შეტყდ დაზიანებული.

გაწყრიულად გაჭკიოდა საბრალო ქალი. ალარაფერი ესმოდა წაეტეტულს. შეუწუხდა გული. დიდხანს იდგა მკვდრად შერეცხული საშინელი მღელვარება გამოიწვია ამ საცოდაობამ დათა კრებულში. ცრემლმორეული თეოსტა აშოშინებდა ქალს, თავს ეფდებოდა. წამისწამს გული უწუხდებოდა ავადმყოფს. სარკეს თხოულობდა. მოხელა მიეკრიტი. დაინახა შეშენება თვისი იაგარქმნილი და დაეკვეთა, მკვდარივით დაეცა. ველარც მიაბრუნდა: ალმა გაგლო ყვავილის გულში; გაახმო იგი, დაწვა, დაბუგა. მოთენილნი ტიროდნენ. გული მოუკლა მონასტრის კრებულს ქალის სიკვდილმა, შეეკი ნაუძრო, ბნელათ შეგოსა.

ოდგინონ განათლების სამინისტროსთან შემდგარს საუწყებათა შორისო კომისიას.

4) დაეგალოს ყველა უწყების წარმოადგინოს "სია სახელგარ-გარეთ გასაგზავნად ღირსეულ კანდიდატებისა.

5) ამ მიზნით და განათლების სამინისტროს კანცელარიაში შემოსული თხოვნები სასწრაფოდ განაწილებულ იქნას სათანადო უწყებათა და ცენტრალურ დაწესებულებათა შორის.

თხოვნები განათლების სამინისტროს კანცელარიამ უკვე დაანაწილა და ზოგიერთ უწყებას გაუგზავნა კიდეც.

შემდეგი სხდომა კომისიისა, სულ ახლო ხანში იქნება დანიშნული.

ბილეთი

სოფ. ლელვანი

(ტაძო იმერეთი).

ზემო იმერეთი საზოგადოდ კარგ მოსავლიან მხარედ ითვლებოდა წინად. მცხოვრებნი ემთავრესად სიმინდის კულტურას მისდევენ. სოფ. ლელვანი კი მოსავლიანობით ყველა სოფლებს წინ უსწრობდა, მოუსავლობის დროსაც, ს. ლელვანს გამოქონდა მეზობელი სოფლები. მაგრამ ეს ორი წელიწადია, სრულიად წახდა მოსავლის საქმე. ამის მიზეზი არის ხშირი წვიმები და აქედან გამოწვეული სიცივეები, რომელიც ძალიან აფუჭებს სიმინდს. უკვე მარიამობისთვე მიდის და სიმინდს ტარო არა აქვს გაკეთებული, ფენები ხომ სულ მოსმოხილია. თუ ასე გასტანა, ამ სოფელს დამშეება მოელის. რაც შეეხება ამ სოფლის კულტურულ მდგომარეობას, უნდა ითქვას, რომ ამ მხრივ ეს სოფელი ჩამორჩენილ სოფლად ითვლება. გარდა ერთი სკოლისა, სხვა არაფერი კულტურული დაწესებულება არ მოიპოვება. რეგოლიუციის დაწყებისას, აქაურმა ნასწავლმა ახალგაზრდობამ ამ მოინდომა საბჭოველოს დაარსება, მაგრამ უვიცმა პირებმა ხელი შეუშალეს და დღეს ეს სოფელი მოკლებულია ყოველგვარ საზოგადო ცხოვრებს—თუ რა ხდება ქვეყნიერობაზე.

ბილეთი

ბ. ბ. ...

ბ-ნ ... ...